

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

10 Απριλίου 2024

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 2185

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

- 1 Τροποποίηση της υπ' αρ. 3/09-07-2018 (Β' 3920) απόφασης της 131ης συνεδρίασης της Συγκλήτου σχετικά με την επανίδρυση του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο «Διακυβέρνηση και Δημόσιες Πολιτικές» του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών Σχέσεων του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4957/2022 (Α' 141).
- 2 Τροποποίηση του Κανονισμού Λειτουργίας του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών Σχέσεων του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου με τίτλο «Διακυβέρνηση και Δημόσιες Πολιτικές», σύμφωνα με τις διατάξεις του 4957/2022 (Α' 141).

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. απόφ. 247/9/9.1.2024 (1)

Τροποποίηση της υπ' αρ. 3/09-07-2018 (Β' 3920) απόφασης της 131ης συνεδρίασης της Συγκλήτου σχετικά με την επανίδρυση του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο «Διακυβέρνηση και Δημόσιες Πολιτικές» του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών Σχέσεων του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4957/2022 (Α' 141).

Η ΣΥΓΚΛΗΤΟΣ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις ν. 4957/2022 «Νέοι Ορίζοντες στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα: Ενίσχυση της ποιότητας, της λειτουργικότητας και της σύνδεσης των Α.Ε.Ι. με την κοινωνία και λοιπές διατάξεις» (Α' 141) και ιδίως τα άρθρα 3, 16, 63, 79 έως 89 και 455.

2. Τις διατάξεις του ν. 4610/2019 «Συνέργειες Πανεπιστημίων και Τ.Ε.Ι., πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, πειραματικά σχολεία, Γενικά Αρχεία του Κράτους και λοιπές διατάξεις» (Α' 70) και ειδικότερα τα άρθρα 45, 46, 48, 55, 67 και 70.

3. Τις διατάξεις του ν. 4386/2016 «Ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις» (Α' 83).

4. Τις διατάξεις του ν. 3374/2005 «Διασφάλιση της ποιότητας στην ανώτατη εκπαίδευση. Σύστημα μεταφοράς και συσσώρευσης πιστωτικών μονάδων - Παράρτημα διπλώματος» (Α' 189).

5. Τις διατάξεις του άρθρου 90 του Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα (π.δ. 63/2005, Α' 98), το οποίο διατηρήθηκε σε ισχύ με την περ. 22 του άρθρου 119 του ν. 4622/2019 (Α' 133).

6. Την υπό στοιχεία 108990/Ζ1/08-09-2022 απόφαση του Υφυπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων «Ρύθμιση των Θεμάτων σχετικά με τη διαδικασία δωρεάν φοίτησης σε Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών με τέλη φοίτησης» (Β' 4899).

7. Την υπό στοιχεία 135557/Ζ1/01-11-2022 εγκύκλιο του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων «Εφαρμογή των διατάξεων του ν. 4957/2022 "Νέοι Ορίζοντες στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα: Ενίσχυση της ποιότητας, της λειτουργικότητας και της σύνδεσης των Α.Ε.Ι. με την κοινωνία και λοιπές διατάξεις" για την οργάνωση και λειτουργία προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών με λοιπά θέματα» (ΑΔΑ: 6ΧΨΖ46ΜΤΛΗ-ΤΧΔ).

8. Την υπό στοιχεία 18137/Ζ1/16-02-2023 κοινή υπουργική απόφαση «Καθορισμός των προϋποθέσεων και της διαδικασίας οργάνωσης Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών με μεθόδους εξ αποστάσεως Εκπαίδευσης στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Α.Ε.Ι.)» (Β' 1079).

9. Την υπ' αρ. 9780/01-12-2022 (Υ.Ο.Δ.Δ. 1175) διαπιστωτική πράξη, με την οποία διαπιστώνεται η εκλογή του Αθανάσιου Κασή, Καθηγητή του Τμήματος Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής, ως Πρύτανη του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου, με πλήρη θητεία, από της εκδόσεως της διαπιστωτικής πράξης.

10. Την υπ' αρ. 620/26-01-2023 (Β' 500) απόφαση Πρύτανη του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου περί μεταβίβασης αρμοδιοτήτων στους Αντιπρυτάνεις, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 12 του ν. 4957/2022 (Α' 141).

11. Την υπ' αρ. 3/9-7-2018 (Β' 3920) απόφαση της 131ης συνεδρίασης Συγκλήτου, που αφορά στην επανίδρυση του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο «Διακυβέρνηση και Δημόσιες Πολιτικές» του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών Σχέσεων του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου.

12. Το απόσπασμα πρακτικών της Συνέλευσης του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών Σχέσεων

του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου (συνεδρία 194η/27-09-2023).

13. Τη θετική εισήγηση της Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου (10η απόφαση, συνεδρίαση 8/29-12-2023).

14. Το γεγονός ότι οι εν λόγω τροποποιήσεις στην απόφαση ίδρυσης του Π.Μ.Σ. δεν αφορούν σε στοιχεία των περ. β) και στ) της παρ. 3 του άρθρου 80 του ν. 4957/2022.

15. Τη διεξαχθείσα συζήτηση κατά την 247η συνεδρίαση της Συγκλήτου (9-1-2024).

16. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της απόφασης αυτής δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού, αποφασίζει:

Την τροποποίηση της υπ'αρ. 3/09-07-2018 απόφασης της 131ης συνεδρίασης της Συγκλήτου (Β' 3920) σχετικά με την επανίδρυση του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών Σχέσεων του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου με τίτλο «Διακυβέρνηση και Δημόσιες Πολιτικές», σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4957/2022 (Α' 141), ως προς τα άρθρα 1, 4, 6, 7, 8 και 10, ως ακολούθως:

Άρθρο 1
Γενικές Διατάξεις

Το Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών Σχέσεων του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου οργανώνει και λει-

Άρθρο 6
Πρόγραμμα Μαθημάτων - Γλώσσα Διδασκαλίας και Εκπόνησης Διπλωματικής Εργασίας

Το σύνολο των Πιστωτικών Μονάδων (ECTS) που απαιτούνται για την απόκτηση του Δ.Μ.Σ. ανέρχονται σε 75.

Το πρόγραμμα των μαθημάτων διαμορφώνεται ως εξής:

Α' ΕΞΑΜΗΝΟ			
Κωδικός	Τίτλος Μαθήματος	Υ/Ε	Π.Μ. (ECTS)
Υ1	Σχεδιασμός και Ανάλυση Δημόσιων Πολιτικών	Υ	7
Υ2	Θεσμοί και Πολιτικές της Ευρωπαϊκή Ένωσης	Υ	7
Υ3	Ζητήματα Δημοκρατίας	Υ	6
Υ4	Μέθοδοι επιστημονικής έρευνας στις Κοινωνικές Επιστήμες	Υ	4
ΕΠΙΛΟΓΗΣ (ένα εκ των προσφερομένων)			
ΥΕ6	Συγκριτική Δημόσια Διοίκηση και Πολιτική	Ε	6
ΥΕ2	Διαχείριση Προγραμμάτων Αναπτυξιακής Συνεργασίας	Ε	6
		Σύνολο:	30

Β' ΕΞΑΜΗΝΟ			
Κωδικός	Τίτλος Μαθήματος	Υ/Ε	Π.Μ. (ECTS)
Υ5	Πολύ-επίπεδη Διακυβέρνηση στην Ευρωπαϊκή Ένωση	Υ	6
Υ6	Διοικητική Μεταρρύθμιση	Υ	6
Υ7	Σύγχρονες Εξελίξεις στην Ελληνική και Ευρωπαϊκή Οικονομία	Υ	6
ΕΠΙΛΟΓΗΣ (δύο εκ των προσφερομένων)			
ΥΕ4	Έδρα Jean Monnet: Η Πολιτική της Διεύρυνσης της Ε.Ε. προς τα Δυτικά Βαλκάνια	Ε	6
ΥΕ7	Έδρα Jean Monnet: Η Ε.Ε. και η Διαχείριση Συγκρούσεων στα Βαλκάνια και στην Ανατολική Μεσόγειο	Ε	6
ΥΕ3	Ευρωπαϊκή Ένωση, Κοινωνία Πολιτών και Ανάπτυξη	Ε	6
ΥΕ5	Κουλτούρα και Διακυβέρνηση	Ε	6
		Σύνολο:	30

τουργεί από το ακαδημαϊκό έτος 2018/2019 Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) με τίτλο «Διακυβέρνηση και Δημόσιες Πολιτικές», σύμφωνα με τις διατάξεις της απόφασης αυτής και τις διατάξεις του ν. 4957/2022 (Α' 141), καθώς και τις διατάξεις του Κανονισμού για τα προγράμματα δεύτερου και τρίτου κύκλου σπουδών του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου (Β' 5227/2023).

Άρθρο 4
Κατηγορίες Εισακτέων

Στο Π.Μ.Σ. γίνονται δεκτοί κάτοχοι τίτλου του πρώτου ή δεύτερου κύκλου σπουδών (Πανεπιστήμια και Τ.Ε.Ι.) της ημεδαπής ή ομοταγών ιδρυμάτων της αλλοδαπής, σε επιμέρους πεδία των κοινωνικών, πολιτικών, ανθρωπιστικών, διοικητικών ή νομικών επιστημών. Απόφοιτοι άλλων κλάδων σπουδών που, ωστόσο, διαθέτουν συναφή επαγγελματική εμπειρία με τη διακυβέρνηση και τις δημόσιες πολιτικές γίνονται εξίσου δεκτοί.

Τα μέλη των κατηγοριών Ε.Ε.Π., καθώς και Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου μπορούν μετά από αίτησή τους να εγγραφούν ως υπεράριθμοι/ες, και μόνο ένας κατ' έτος και ανά Π.Μ.Σ., εφόσον υπηρετούν στο Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών Σχέσεων και ο τίτλος σπουδών και το έργο που επιτελούν στο Τμήμα είναι συναφές με το αντικείμενο του Π.Μ.Σ.

Θερινή Περίοδος			
Κωδικός	Τίτλος Μαθήματος	Υ/Ε	Π.Μ. (ECTS)
	Διπλωματική Εργασία	Υ	15
	Σύνολο:		15

Η γλώσσα διδασκαλίας των μαθημάτων είναι η ελληνική με εξαίρεση το μάθημα «Έδρα Jean Monnet: Η Ε.Ε. και η Διαχείριση Συγκρούσεων στα Βαλκάνια και στην Ανατολική Μεσόγειο» που δύναται να προσφερθεί στην αγγλική γλώσσα.

Η γλώσσα εκπόνησης της διπλωματικής εργασίας είναι η ελληνική με δυνατότητα επιλογής και της αγγλικής. Η διδασκαλία των μαθημάτων δύναται να γίνεται με μέσα εξ αποστάσεως εκπαίδευσης.

Άρθρο 7

Αριθμός Εισακτέων

Ο αριθμός εισακτέων κατ' έτος ορίζεται κατ' ανώτατο όριο σε σαράντα πέντε (45) μεταπτυχιακούς φοιτητές.

Άρθρο 8

Προσωπικό

Στο Π.Μ.Σ. θα απασχοληθούν διδάσκοντες σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 83 του ν. 4957/2022 (Α' 141).

Άρθρο 10

Χρονική Διάρκεια Λειτουργίας του Προγράμματος

Το Π.Μ.Σ. θα λειτουργήσει έως και το ακαδημαϊκό έτος 2028-2029, εφόσον πληροί τα κριτήρια της εσωτερικής και εξωτερικής αξιολόγησης σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ο Πρύτανης

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΚΑΤΣΗΣ

Αριθμ. απόφ. 247/10/9.1.2024

(2)

Τροποποίηση του Κανονισμού Λειτουργίας του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών Σχέσεων του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου με τίτλο «Διακυβέρνηση και Δημόσιες Πολιτικές», σύμφωνα με τις διατάξεις του 4957/2022 (Α' 141).

Η ΣΥΓΚΛΗΤΟΣ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του ν. 4957/2022 «Νέοι Ορίζοντες στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα: Ενίσχυση της ποιότητας, της λειτουργικότητας και της σύνδεσης των Α.Ε.Ι. με την κοινωνία και λοιπές διατάξεις» (Α' 141) και ιδίως τα άρθρα 3, 16, 63, 79 έως 89, και 455.

2. Τις διατάξεις του ν. 4610/2019 «Συνέργειες Πανεπιστημίων και Τ.Ε.Ι., πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, πειραματικά σχολεία, Γενικά Αρχεία του Κράτους και λοιπές διατάξεις» (Α' 70) και ειδικότερα τα άρθρα 45, 46, 48, 55, 67 και 70.

3. Τις διατάξεις του ν. 4386/2016 «Ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις» (Α' 83).

4. Τις διατάξεις του ν. 3374/2005 «Διασφάλιση της ποιότητας στην ανώτατη εκπαίδευση. Σύστημα μεταφοράς και συσσώρευσης πιστωτικών μονάδων - Παράρτημα διπλώματος» (Α' 189).

5. Τις διατάξεις του άρθρου 90 του Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα (π.δ. 63/2005, Α' 98).

6. Την υπό στοιχεία 108990/Ζ1/08-09-2022 απόφαση του Υφυπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων «Ρύθμιση των Θεμάτων σχετικά με τη διαδικασία δωρεάν φοίτησης σε Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών με τέλη φοίτησης» (Β' 4899).

7. Την υπό στοιχεία 135557/Ζ1/01-11-2022 εγκύκλιο του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων «Εφαρμογή των διατάξεων του ν. 4957/2022 "Νέοι Ορίζοντες στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα: Ενίσχυση της ποιότητας, της λειτουργικότητας και της σύνδεσης των Α.Ε.Ι. με την κοινωνία και λοιπές διατάξεις" για την οργάνωση και λειτουργία προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών με λοιπά θέματα» (ΑΔΑ: 6ΧΨΖ46ΜΤΛΗ-ΤΧΔ).

8. Την υπό στοιχεία 18137/Ζ1/16-02-2023 κοινή υπουργική απόφαση «Καθορισμός των προϋποθέσεων και της διαδικασίας οργάνωσης Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών με μεθόδους εξ αποστάσεως Εκπαίδευσης στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Α.Ε.Ι.)» (Β' 1079).

9. Την υπ' αρ. 9780/01-12-2022 (Υ.Ο.Δ.Δ. 1175) διαπιστωτική πράξη με την οποία διαπιστώνεται η εκλογή του Αθανασίου Κατσή, Καθηγητή του Τμήματος Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής, ως Πρύτανη του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου, με πλήρη θητεία, από της εκδόσεως της διαπιστωτικής πράξης.

10. Την υπ' αρ. 620/26-01-2023 (Β' 500) απόφαση Πρύτανη του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου περί μεταβίβασης αρμοδιοτήτων στους Αντιπρυτάνεις, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 12 του ν. 4957/2022 (Α' 141).

11. Την υπ' αρ. 238/12/06-07-2023 (Β' 5227) απόφαση της Συγκλήτου, που αφορά στην έγκριση Κανονισμού για τα προγράμματα δεύτερου και τρίτου κύκλου Σπουδών του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου.

12. Την υπ' αρ. 3/09-07-2018 (Β' 3920) απόφαση της 131ης συνεδρίασης Συγκλήτου, που αφορά στην επανίδρυση του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών Σχέσεων του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου με τίτλο: «Διακυβέρνηση και Δημόσιες Πολιτικές».

13. Την υπ' αρ. 22/31-07-2018 (Β' 191) απόφαση της 133ης συνεδρίασης Συγκλήτου που αφορά στην έγκριση του Κανονισμού Λειτουργίας του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών Σχέσεων του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου με τίτλο: «Διακυβέρνηση και Δημόσιες Πολιτικές».

14. Το απόσπασμα πρακτικών της Συνέλευσης του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών Σχέσεων του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου (συνεδρία 194η/27-09-2023).

15. Τη θετική εισήγηση της Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών Πανεπιστημίου Πελοποννήσου (9η απόφαση, συνεδρίαση 8/29-12-2023).

16. Τη διεξαχθείσα συζήτηση κατά την 247η συνεδρίαση της Συγκλήτου (9-1-2024).

17. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της απόφασης αυτής δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού, ούτε σε βάρος του τακτικού προϋπολογισμού του Ιδρύματος, αποφασίζει:

Την τροποποίηση του Κανονισμού Λειτουργίας του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο «Διακυβέρνηση και Δημόσιες Πολιτικές» του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών Σχέσεων του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου, σύμφωνα με τις διατάξεις του 4957/2022 (Α' 141), ως ακολούθως:

Άρθρο 1

Γενικές Αρχές

Ο δεύτερος κύκλος σπουδών αφορά στην οργάνωση Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) με ελάχιστο αριθμό εξήντα (60) πιστωτικών μονάδων (ECTS) και ελάχιστη διάρκεια δύο (2) ακαδημαϊκών εξαμήνων, η επιτυχής ολοκλήρωση των οποίων οδηγεί στο επίπεδο επτά (7) του Εθνικού και Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων, σύμφωνα με το άρθρο 47 του ν. 4763/2020.

Στον παρόντα Κανονισμό παρουσιάζονται η δομή και οι κανόνες λειτουργίας του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ) με τίτλο «Διακυβέρνηση και Δημόσιες Πολιτικές» του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών Σχέσεων του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου (ΠΑ. ΠΕΛ.) το οποίο απονέμει Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) στη Διακυβέρνηση και Δημόσιες Πολιτικές. Οι διατάξεις του παρόντος Κανονισμού, όπως αυτές αναλύονται στα επόμενα άρθρα, εξειδικεύουν και συμπληρώνουν το νομοθετικό πλαίσιο που διέπει τις

μεταπτυχιακές σπουδές και συγκεκριμένα τις διατάξεις του ν. 4957/2022 (Α' 141) και τον Κανονισμό για τα Προγράμματα δεύτερου και τρίτου κύκλου σπουδών του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου (Β' 5227/2023), ενώ ρυθμίζουν με ενιαίο τρόπο θέματα λειτουργίας του Π.Μ.Σ., τα οποία δεν ρυθμίζονται από την κείμενη νομοθεσία, αλλά είτε παρέχονται γι' αυτά σχετικές εξουσιοδοτήσεις από το νόμο, είτε ρυθμίζονται με αποφάσεις των αρμοδίων οργάνων του Π.Μ.Σ. Ο Κανονισμός Μεταπτυχιακών Σπουδών δύναται να τροποποιηθεί με πρόταση της Συντονιστικής Επιτροπής του Π.Μ.Σ. και απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος και της Συγκλήτου του Ιδρύματος. Ο παρών Κανονισμός αναρτάται στην ιστοσελίδα του Τμήματος.

Άρθρο 2

Αντικείμενο - Σκοπός -

Μαθησιακά αποτελέσματα του Π.Μ.Σ.

Αντικείμενο του Π.Μ.Σ. με τίτλο «Διακυβέρνηση και Δημόσιες Πολιτικές» είναι η ανάπτυξη γνώσεων και ερευνητικών δεξιοτήτων σχετικά με τους θεσμούς, τις διαδικασίες, τους στόχους και τα αποτελέσματα των σύγχρονων μορφών διακυβέρνησης και δημόσιων πολιτικών με έμφαση στον ευρωπαϊκό χώρο, την Ευρωπαϊκή Ένωση, αλλά και σε κράτη και οικονομίες με αυξημένη βαρύτητα στις ευρωπαϊκές και διεθνείς εξελίξεις.

Το Π.Μ.Σ περιλαμβάνεται στο πολυετές αναπτυξιακό σχέδιο του Τμήματος και εντάσσεται στο Στρατηγικό και επιχειρησιακό Σχέδιο Ανάπτυξης 2022-2025 του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου.

Το πρόγραμμα σπουδών περιλαμβάνει ένα εύρος μαθημάτων στα πεδία των Κοινωνικών Επιστημών και των Ανθρωπιστικών Σπουδών και θεμελιώνεται κυρίως στους επιστημονικούς κλάδους της Πολιτικής Επιστήμης και της Οικονομικής Επιστήμης εν γένει. Ειδικότερα, αναπτύσσονται ζητήματα αιχμής και χρησιμοποιούνται υψηλού επιπέδου διδακτικές μέθοδοι και εργαλεία γνώσης στα πεδία των Ευρωπαϊκών Σπουδών, της Ανάλυσης Δημόσιων Πολιτικών, των Διεθνών Σχέσεων και του Δικαίου.

Μεγάλο τμήμα των μεταπτυχιακών φοιτητών προέρχονται από τον ευρύτερο χώρο της δημόσιας διοίκησης, οι οποίοι αντιλαμβάνονται την ανάγκη επέκτασης των γνώσεων, προκειμένου να ανταποκριθούν αποτελεσματικότερα στα καθήκοντα διαχείρισης και παρακολούθησης δημόσιων πολιτικών. Αντιστοίχως ωφελούνται φοιτητές οι οποίοι μόλις έχουν ολοκληρώσει ένα προπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών, είτε απασχολούνται στον ιδιωτικό τομέα και στο δυναμικά αναπτυσσόμενο κλάδο των μη-κερδοσκοπικών κοινωφελών οργανώσεων.

Οι φοιτητές αποκτούν θεωρητική κατάρτιση και, ταυτόχρονα, εξοικείωση με εμπειρικά δεδομένα με γνώμονα την ανάπτυξη γνώσεων και δεξιοτήτων αναντικατάστατων για την επιδίωξη μίας δυναμικής επαγγελματικής σταδιοδρομίας. Πράγματι, οι μορφές λήψης αποφάσεων και διαμόρφωσης δημόσιων πολιτικών στα σύγχρονα συστήματα διακυβέρνησης προϋποθέτουν τη διεπιστημονική προσέγγιση και εξοικείωση με το κανονιστικό πλαίσιο και την κατανομή αρμοδιοτήτων σε διαφορετικά επίπεδα (ευρωπαϊκό, εθνικό, υπο-εθνικό), καθώς και την

ικανότητα αξιολόγησης των διαθέσιμων οικονομικών και κοινωνικών πόρων για τον προσδιορισμό των στόχων της πολιτικής και την εκτίμηση των αποτελεσμάτων αυτής.

Τα επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) «Διακυβέρνηση και Δημόσιες Πολιτικές» οδηγούν σε προσόντα που αναγνωρίζονται σε σπουδαστές του δεύτερου κύκλου σπουδών και καλλιεργούνται γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες με βάση το Εθνικό και το Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Προσόντων (EQF,NQF) και τους περιγραφικούς δείκτες Επιπέδου επτά (7) του Δουβλίνου (Dublin Descriptors). Σκοπός είναι η άρτια επιστημονική κατάρτιση των μεταπτυχιακών φοιτητών στο επιμέρους γνωστικό πεδίο «Διακυβέρνηση και Δημόσιες Πολιτικές» εντός της Πολιτικής Επιστήμης και των Διεθνών Σχέσεων.

Με την ολοκλήρωση των σπουδών τους, οι απόφοιτοι του προγράμματος:

1. Έχουν εξοικειωθεί με τη διεπιστημονική προσέγγιση στα σύγχρονα συστήματα διακυβέρνησης από τη σκοπιά κατά κύριο λόγο της Πολιτικής Επιστήμης, της Οικονομικής Επιστήμης και του Δικαίου.

2. Διαθέτουν αυξημένη εξειδικευμένη γνώση και ένα ισχυρό θεωρητικό υπόβαθρο σύμφωνα με την τρέχουσα διεθνή βιβλιογραφία σχετικά με τα ειδικότερα θεσμικά, πολιτικά και οικονομικά ζητήματα τα οποία αφορούν στη λειτουργία των θεσμών της ΕΕ και του κράτους.

3. Προσεγγίζουν τα κορυφαία ζητήματα σχετικά με τις δημόσιες πολιτικές στο ευρωπαϊκό πλαίσιο και τη σύνδεσή τους με τη δημοκρατία και τη βιώσιμη ανάπτυξη.

4. Αναπτύσσουν γνώσεις και κριτική αντίληψη σχετικά με τη μελέτη του κύκλου παραγωγής δημόσιων πολιτικών από το στάδιο της διαμόρφωσης των αρχικών στόχων, τη διαβούλευση, την παραγωγή της πολιτικής, την εφαρμογή, την παρακολούθηση και τη βελτίωσή της.

5. Κατανοούν τη σημασία των διαθέσιμων ερευνητικών εργαλείων, τα οποία εφαρμόζουν με πρωτοτυπία και αναπτύσσουν σχετικές δεξιότητες για τη μελέτη των στόχων και των ευρύτερων επιπτώσεων των δημόσιων πολιτικών.

6. Μαθαίνουν να αξιοποιούν τη θεωρητική γνώση για τη διεξοδικότερη μελέτη των εμπειρικών περιπτώσεων, προκειμένου να αρθρώνουν επαγωγικά με επιστημονικό τρόπο λύσεις σε σύγχρονα ζητήματα και προκειμένου να καταλήγουν σε ασφαλέστερες προτάσεις πολιτικής.

7. Προετοιμάζονται για την αποτελεσματικότερη εκπλήρωση των διοικητικών ή ερευνητικών καθηκόντων τους σε ζητήματα που άπτονται της σύζευξης εθνικής και ευρωπαϊκής πολιτικής.

Άρθρο 3

Αρμόδια Όργανα/Επιτροπές του Π.Μ.Σ.

Αρμόδια όργανα για την οργάνωση και λειτουργία του Π.Μ.Σ. είναι:

3.1 Σύγκλητος

Η Σύγκλητος του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου είναι το αρμόδιο όργανο για θέματα ακαδημαϊκού, διοικητικού, οργανωτικού και οικονομικού χαρακτήρα των

Π.Μ.Σ. και έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες που αφορούν στα Π.Μ.Σ.:

α) Συγκροτεί την Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών (Ε.Μ.Σ.) του ιδρύματος,

β) εγκρίνει την ίδρυση του Π.Μ.Σ. ή την τροποποίηση της απόφασης ίδρυσής του,

γ) εγκρίνει την παράταση της χρονικής διάρκειας της λειτουργίας του Π.Μ.Σ.,

δ) συγκροτεί την Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών (Ε.Π.Σ.) (σε περίπτωση διατμηματικών, ή διιδρυματικών ή κοινών Π.Μ.Σ.),

ε) αποφασίζει την κατάργηση των Π.Μ.Σ. που προσφέρονται από το Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου,

στ) ασκεί όσες αρμοδιότητες σχετικά με τα Π.Μ.Σ. δεν ανατίθενται ειδικώς από το νόμο ή τον παρόντα κανονισμό σε άλλα όργανα.

3.2 Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών (Ε.Μ.Σ.)

Η Ε.Μ.Σ. συγκροτείται με απόφαση της Συγκλήτου κατόπιν πρότασης των Κοσμητειών των Σχολών του Ιδρύματος και έχει τις αρμοδιότητες που προβλέπονται στην παρ. 2 του άρθρου 79, του ν. 4957/2022 (Α' 141).

Η Επιτροπή αποτελείται από ένα (1) μέλος Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.) από κάθε Σχολή του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου, ένα (1) μέλος που προέρχεται από τις κατηγορίες μελών Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.), Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.Δι.Π.), και Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (Ε.Τ.Ε.Π.) του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου και τον Αντιπρύτανη, που είναι αρμόδιος για ακαδημαϊκά θέματα, ως Πρόεδρος. Τα μέλη της Επιτροπής έχουν εμπειρία στην οργάνωση και συμμετοχή σε προγράμματα σπουδών δεύτερου κύκλου σπουδών. Η θητεία της Επιτροπής είναι δύο (2) ακαδημαϊκά έτη.

3.3 Συνέλευση του Τμήματος

Η Συνέλευση του Τμήματος είναι αρμόδια για την οργάνωση, διοίκηση και διαχείριση του Π.Μ.Σ. και ιδίως:

α) Εισηγείται στη Σύγκλητο διά της Ε.Μ.Σ.

• την αναγκαιότητα ίδρυσης/τροποποίησης της απόφασης ίδρυσης του Π.Μ.Σ., καθώς και την παράταση της διάρκειας του Π.Μ.Σ.,

• τον Κανονισμό Λειτουργίας του Π.Μ.Σ. καθώς και όσα θέματα αναφέρονται στα εδάφια (α) έως (ιστ) της παρ. 3 και 4 του άρθρου 80 του ν. 4957/2022 (Α' 141).

β) συγκροτεί Επιτροπές για την αξιολόγηση των αιτήσεων των υποψηφίων μεταπτυχιακών φοιτητών και εγκρίνει την εγγραφή αυτών στο Π.Μ.Σ.,

γ) αναθέτει το διδακτικό έργο στους διδάσκοντες του Π.Μ.Σ.

δ) συγκροτεί εξεταστικές επιτροπές για την εξέταση των διπλωματικών εργασιών των μεταπτυχιακών φοιτητών και ορίζει τον επιβλέποντα ανά εργασία,

ε) διαπιστώνει την επιτυχή ολοκλήρωση της φοίτησης, προκειμένου να απονεμηθεί ο τίτλος του Π.Μ.Σ.,

στ) εγκρίνει τον απολογισμό του Π.Μ.Σ., κατόπιν εισήγησης της Σ.Ε.,

ζ) δύναται να αναθέτει επικουρικό διδακτικό έργο στο πλαίσιο μαθημάτων του Π.Μ.Σ. στους υποψήφιους διδάκτορες του Τμήματος, υπό την επίβλεψη διδάσκοντος του Π.Μ.Σ.,

η) εγκρίνει την πρόσκληση Επισκεπτών Καθηγητών για την κάλυψη διδακτικών αναγκών του Π.Μ.Σ., ύστερα από εισήγηση της Σ.Ε.,

θ) ασκεί κάθε άλλη αρμοδιότητα που προβλέπεται από τις διατάξεις του ν. 4957/2022 (Α' 141),

ι) συγκροτεί τη Συμβουλευτική Επιτροπή του Π.Μ.Σ.

Με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος οι αρμοδιότητες των περ. β) και δ) δύναται να μεταβιβάζονται στη Σ.Ε. του Π.Μ.Σ.

3.4 Συντονιστική Επιτροπή (Σ.Ε.)

Η Σ.Ε. αποτελείται από τον Διευθυντή του Π.Μ.Σ. και τέσσερα (4) μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος, που έχουν συναφές γνωστικό αντικείμενο με αυτό του Π.Μ.Σ. και αναλαμβάνουν διδακτικό έργο στο Π.Μ.Σ. Η θητεία της Σ.Ε. είναι διετής, παράλληλη με αυτή του Διευθυντή. Τα μέλη της Σ.Ε. καθορίζονται με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος. Στη Σ.Ε. δύναται να συμμετέχουν Ομότιμοι Καθηγητές του Τμήματος ή των συνεργαζόμενων Τμημάτων, εφόσον παρέχουν διδακτικό έργο στο Π.Μ.Σ.

Η Σ.Ε. είναι αρμόδια για την παρακολούθηση και τον συντονισμό της λειτουργίας του προγράμματος και ιδίως:

α) Καταρτίζει τον αρχικό ετήσιο προϋπολογισμό του Π.Μ.Σ. και τις τροποποιήσεις του, εφόσον το Π.Μ.Σ. διαθέτει πόρους σύμφωνα με το άρθρο 84 του ν. 4957/2022 και εισηγείται την έγκρισή του προς την Επιτροπή Ερευνών του Ε.Λ.Κ.Ε.,

β) καταρτίζει τον απολογισμό του προγράμματος και εισηγείται την έγκρισή του προς τη Συνέλευση του Τμήματος,

γ) εγκρίνει τη διενέργεια δαπανών του Π.Μ.Σ.,

δ) εγκρίνει τη χορήγηση υποτροφιών, ανταποδοτικών ή μη, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην απόφαση ίδρυσης του Π.Μ.Σ. και τον Κανονισμό μεταπτυχιακών και διδακτορικών σπουδών,

ε) εισηγείται προς τη Συνέλευση του Τμήματος την κατανομή του διδακτικού έργου, καθώς και την ανάθεση διδακτικού έργου στις κατηγορίες διδασκόντων του άρθρου 83, του ν. 4957/2022,

στ) εισηγείται προς τη Συνέλευση του Τμήματος την πρόσκληση Επισκεπτών Καθηγητών για την κάλυψη διδακτικών αναγκών του Π.Μ.Σ.,

ζ) καταρτίζει σχέδιο για την τροποποίηση του προγράμματος σπουδών, το οποίο υποβάλλει προς τη Συνέλευση του Τμήματος,

η) εισηγείται προς τη Συνέλευση του Τμήματος την ανακατανομή των μαθημάτων μεταξύ των ακαδημαϊκών εξαμήνων, καθώς και θέματα που σχετίζονται με την ποιοτική αναβάθμιση του προγράμματος σπουδών.

3.5 Διευθυντής Π.Μ.Σ.

Ο Διευθυντής του Π.Μ.Σ. προέρχεται από τα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος κατά προτεραιότητα βαθμίδας Καθηγητή ή Αναπληρωτή Καθηγητή, του ίδιου ή συναφούς αντικείμενου με το γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ., και ορίζεται με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος για διετή θητεία, με δυνατότητα ανανέωσης χωρίς περιορισμό.

Ο Διευθυντής του Π.Μ.Σ. έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

α) Προεδρεύει της Σ.Ε., συντάσσει την ημερήσια διάταξη και συγκαλεί τις συνεδριάσεις της,

β) εισηγείται τα θέματα που αφορούν στην οργάνωση και λειτουργία του Π.Μ.Σ. προς τη Συνέλευση του Τμήματος,

γ) εισηγείται προς τη Σ.Ε. και τα λοιπά όργανα του Π.Μ.Σ. και του Α.Ε.Ι. θέματα σχετικά με την αποτελεσματική λειτουργία του Π.Μ.Σ.,

δ) είναι Επιστημονικός Υπεύθυνος του προγράμματος σύμφωνα με το άρθρο 234, του ν. 4957/2022 και ασκεί τις αντίστοιχες αρμοδιότητες,

ε) παρακολουθεί (i) την υλοποίηση των αποφάσεων των οργάνων του Π.Μ.Σ., (ii) την τήρηση και εφαρμογή των διατάξεων του Εσωτερικού Κανονισμού μεταπτυχιακών και διδακτορικών προγραμμάτων σπουδών και των διατάξεων του Κανονισμού λειτουργίας του Π.Μ.Σ., καθώς και

(iii) την εκτέλεση του προϋπολογισμού του Π.Μ.Σ.,

στ) ασκεί οποιαδήποτε άλλη αρμοδιότητα, η οποία ορίζεται στην απόφαση ίδρυσης του Π.Μ.Σ. Ο Διευθυντής του Π.Μ.Σ. καθώς και τα μέλη της Σ.Ε. δεν δικαιούνται αμοιβής ή οιασδήποτε αποζημίωσης για την εκτέλεση των αρμοδιοτήτων που τους ανατίθενται και σχετίζεται με την εκτέλεση καθηκόντων τους.

3.6 Επιτροπή Αξιολόγησης και Επιλογής Υποψηφίων Μεταπτυχιακών Φοιτητών

Η Συνέλευση του Τμήματος δύναται να συγκροτεί επιτροπή για την αξιολόγηση των αιτήσεων των υποψηφίων μεταπτυχιακών φοιτητών. Η Επιτροπή αποτελείται από τουλάχιστον τρία μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος και είναι υπεύθυνη για:

- Την αξιολόγηση όλων των υποβληθέντων δικαιολογητικών, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία και τα ακαδημαϊκά κριτήρια όπως αυτά αναφέρονται στο άρθρο 6.3 του παρόντος Κανονισμού. (Ο έλεγχος της πληρότητας των δικαιολογητικών διενεργείται από τη Γραμματεία του Π.Μ.Σ.).

- Τον έλεγχο της γλωσσικής επάρκειας.

- Τη διενέργεια προσωπικών συνεντεύξεων, όπου αυτό προβλέπεται.

- Την κατάρτιση τελικού πίνακα επιλογής, επιτυχόντων, επιλαχόντων και απορριπτέων υποψηφίων μετά την εξέταση τυχόν ενστάσεων.

Η τελική κατάταξη των Υποψηφίων με βάση τη λίστα κριτηρίων του προγράμματος και η πρόταση επιλογής Υποψηφίων με βάση την κατάταξη αυτή, υποβάλλονται προς επικύρωση στη Συνέλευση του Τμήματος.

Άρθρο 4

Αριθμός Εισακτέων

Ο αριθμός εισακτέων ορίζεται κατ' ανώτατο όριο σε 45 μεταπτυχιακούς φοιτητές κατ' έτος και κατ' ελάχιστο σε 10 μεταπτυχιακούς φοιτητές κατ' έτος. Ο ακριβής αριθμός εισακτέων για κάθε ακαδημαϊκό έτος καθορίζεται με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος.

Τα κριτήρια που λαμβάνονται υπόψη για τον καθορισμό του κατώτατου και του μέγιστου αριθμού εισακτέων φοιτητών στο Π.Μ.Σ. είναι:

- Η επαρκής στελέχωση του Τμήματος σε διδακτικό, διοικητικό και τεχνικό προσωπικό,
 - η αναλογία μεταξύ φοιτητών-διδασκόντων,
 - ο αναγκαίος τεχνολογικός εξοπλισμός ανά Π.Μ.Σ.,
 - οι υποδομές του Τμήματος (π.χ.: χώροι διδασκαλίας, με ειδική αναφορά σε τυχόν απαραίτητους εργαστηριακούς χώρους και του εξοπλισμού τους, βιβλιοθήκες κ.λπ.).

Άρθρο 5

Κατηγορίες εισακτέων

Στο Π.Μ.Σ. με τίτλο «Διακυβέρνηση και Δημόσιες Πολιτικές» γίνονται δεκτοί κάτοχοι τίτλου του πρώτου ή δεύτερου κύκλου σπουδών (Πανεπιστήμια και Τ.Ε.Ι.) της ημεδαπής ή ομοταγών ιδρυμάτων της αλλοδαπής, σε επιμέρους πεδία των κοινωνικών, πολιτικών, ανθρωπιστικών, διοικητικών ή νομικών επιστημών. Απόφοιτοι άλλων κλάδων σπουδών που, ωστόσο, διαθέτουν συναφή επαγγελματική εμπειρία με τη διακυβέρνηση και τις δημόσιες πολιτικές γίνονται εξίσου δεκτοί.

Τα μέλη των κατηγοριών Ε.Ε.Π., καθώς και Ε.Δι.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου μπορούν μετά από αίτησή τους να εγγραφούν ως υπεράριθμοι/ες, και μόνο ένας κατ' έτος και ανά Π.Μ.Σ., εφόσον υπηρετούν στο Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών Σχέσεων και ο τίτλος σπουδών και το έργο που επιτελούν στο Τμήμα είναι συναφές με το αντικείμενο του Π.Μ.Σ.

Άρθρο 6

Διαδικασία και Κριτήρια επιλογής εισακτέων

6.1. Προκήρυξη/πρόσκληση υποβολής αιτήσεων

Το Τμήμα σε ημερομηνίες που ορίζονται από την Συνέλευση του Τμήματος προβαίνει σε πρόσκληση υποβολής αιτήσεων για το επόμενο ακαδημαϊκό έτος λειτουργίας του Π.Μ.Σ. Η πρόσκληση δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα του Τμήματος και του Π.Μ.Σ.

Στην πρόσκληση αναφέρονται οι προϋποθέσεις εισαγωγής, οι κατηγορίες πτυχιούχων που γίνονται δεκτοί, ο ανώτατος αριθμός εισακτέων, ο τρόπος εισαγωγής, τα κριτήρια επιλογής, οι προθεσμίες υποβολής αιτήσεων, τα δικαιολογητικά που απαιτούνται, η διαδικασία ενστάσεων και οτιδήποτε άλλο κρίνεται απαραίτητο.

Οι αιτήσεις μαζί με τα απαιτούμενα δικαιολογητικά κατατίθενται στη Γραμματεία του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών Σχέσεων αποκλειστικά σε ηλεκτρονική μορφή.

6.2 Υποβολή αιτήσεων-Δικαιολογητικά

Οι αιτήσεις των υποψηφίων πρέπει να συνοδεύονται από τα προβλεπόμενα δικαιολογητικά σύμφωνα με την προκήρυξη.

Απαραίτητα δικαιολογητικά είναι:

1. Αίτηση υποβολής υποψηφιότητας.
2. Βιογραφικό σημείωμα σύμφωνα με το πρότυπο Europass.
3. Φωτοτυπία πτυχίου/διπλώματος ή βεβαίωση Περάτωσης Σπουδών*.

Στην περίπτωση που το πρώτο πτυχίο των υποψηφίων προέρχεται από ίδρυμα της αλλοδαπής, Πιστοποιητικό αναγνώρισης από τον ΔΟΑΤΑΠ, εφόσον υπάρχει. Διαφο-

ρετικά, σύμφωνα με το άρθρο 304, του ν. 4957/2022, το Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου διαπιστώνει εάν οι τίτλοι σπουδών από την αλλοδαπή εντάσσονται στο Εθνικό Μητρώο Αναγνωρισμένων Ιδρυμάτων Ανώτατης Εκπαίδευσης της αλλοδαπής και στο Εθνικό Μητρώο Τύπων Τίτλων Σπουδών Αναγνωρισμένων Ιδρυμάτων της αλλοδαπής του ΔΟΑΤΑΠ (<https://www.doatap.gr/anagnorish/mitroa/>).

4. Φωτοαντίγραφο αναλυτικής βαθμολογίας προπτυχιακών μαθημάτων.

5. Φωτοαντίγραφο Παραρτήματος διπλώματος, εάν υπάρχει.

6. Πιστοποιητικό καλής γνώσης αγγλικής γλώσσας (B2).** Εάν το πτυχίο έχει εκδοθεί από ελληνικό φορέα αρκεί ευκρινές φωτοαντίγραφο αυτού. Σε περίπτωση που δεν υπάρχει το ανωτέρω πιστοποιητικό, η ικανότητα κατανόησης και έγγραφης διατύπωσης στην αγγλική γλώσσα θα διαπιστώνεται μέσω της διενέργειας γραπτής εξέτασης που θα διεξάγεται με ευθύνη της Συντονιστικής Επιτροπής του Π.Μ.Σ.

7. Φύλλο περιγραφής της πτυχιακής διπλωματικής εργασίας, εφόσον έχει εκπονηθεί ή εκπονείται στα πλαίσια του βασικού πτυχίου που έχει δηλωθεί. Θα πρέπει να αναφέρονται (α) ο Τίτλος, (β) Περίληψη έως 300 λέξεις, (γ) Όροι κλειδιά (δ) Ονοματεπώνυμο και ιδιότητα επιβλέποντα (ή των μελών της επιτροπής), και (ε) Η επίδοση ή βαθμός καθώς και η κλίμακα βαθμολόγησης (εφόσον έχουν ολοκληρωθεί οι σχετικές διαδικασίες). Π.χ. «Λίαν Καλώς», «8/10» κοκ. Εφόσον δεν απαιτείται ή δεν προβλέπεται εκπόνηση πτυχιακής διπλωματικής εργασίας δεν χρειάζεται κάποια ενέργεια από τον/την υποψήφιο/α.

8. Τυχόν επιπλέον τεκμήρια που ενισχύουν την υποψηφιότητα:

- Πιστοποιητικό γνώσης δεύτερης ξένης γλώσσας (γαλλικής ή γερμανικής), εφόσον υπάρχει.

- Πρόσθετο πτυχίο, εφόσον υπάρχει, ή πιστοποιητικό ισοτιμίας του αρμόδιου οργάνου, κατά τις κείμενες διατάξεις, για όσους προέρχονται από σχολές εξωτερικού.

- Τίτλος μεταπτυχιακών σπουδών (εφόσον υπάρχει) ή πιστοποιητικό ισοτιμίας του αρμόδιου οργάνου, κατά τις κείμενες διατάξεις, για όσους προέρχονται από σχολές εξωτερικού.

- Αποδεικτικά επαγγελματικής εμπειρίας (εφόσον υπάρχουν).

- Συμμετοχή σε συνέδρια ή σεμινάρια, άλλες δραστηριότητες που δεν περιλαμβάνονται στα ανωτέρω) (εφόσον υπάρχουν).

- Αποδεικτικά ερευνητικής δραστηριότητας (εφόσον υπάρχουν).

9. Φωτοτυπία δύο όψεων της αστυνομικής ταυτότητας.

10. Δύο (2) Συστατικές επιστολές.

11. Υπεύθυνη Δήλωση (μέσω της υπηρεσίας Gov.gr ή με βεβαίωση του γνήσιου της υπογραφής σε ΚΕΠ, ή Αστυνομικό Τμήμα στην Ελλάδα), στην οποία θα δηλώνεται από τον υποψήφιο ότι τα δικαιολογητικά που υποβάλλονται και κατατίθενται στο φάκελό του είναι αληθή.

*Υποψηφιότητα μπορούν να υποβάλλουν και οι «επί πτυχίω» φοιτητές επισυνάπτοντας την αναλυτική

βαθμολογία επτά (7) εξαμήνων σπουδών, υπό την αίρεση ότι θα προσκομίσουν έως την 15η Οκτωβρίου ή την επόμενη εργάσιμη εφόσον είναι αργία, το πτυχίο τους ή βεβαίωση επιτυχούς περάτωσης σπουδών.

** Για την πιστοποίηση της γλωσσομάθειας υιοθετούνται η κλίμακα, οι τίτλοι γλωσσομάθειας και ο τρόπος απόδειξης που προσδιορίζει ο ΑΣΕΠ σύμφωνα με τα ισχύοντα κατά την υποβολή της αίτησης.

Η Συνέλευση του Τμήματος μπορεί με απόφασή της να εξειδικεύσει/τροποποιήσει τα ανωτέρω δικαιολογητικά. Σε όλες τις περιπτώσεις, η προκήρυξη που αναρτάται στην ιστοσελίδα του Π.Μ.Σ., αναφέρει ρητώς το σύνολο των δικαιολογητικών που πρέπει να συνοδεύουν τις αιτήσεις.

6.3 Κριτήρια επιλογής

Η επιλογή των εισακτέων πραγματοποιείται με βάση τα ακόλουθα κριτήρια:

- Βαθμός πτυχίου/διπλώματος: 40%
- Βαθμολογία στα προπτυχιακά μαθήματα, που είναι σχετικά με το γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ. ή/και επαγγελματική δραστηριότητα σχετική με το αντικείμενο του Π.Μ.Σ.: 20%
- Επίδοση στην Διπλωματική Εργασία, όπου αυτή προβλέπεται στον πρώτο κύκλο σπουδών: 5%
- Ερευνητική δραστηριότητα: 5%
- Προφορική συνέντευξη: 30%. Κατά τη διαδικασία της συνέντευξης αξιολογούνται τα τυχόν επιπλέον τεκμήρια που δύναται να καταθέσει ο/η υποψήφιος/α, η προσωπικότητα και το ενδιαφέρον του/της για παρακολούθηση του Π.Μ.Σ.

Για την επιλογή του υποψηφίου λαμβάνεται υπόψη το σύνολο του φακέλου υποψηφιότητας και των τεκμηρίων που συνυποβάλλονται, μέσω των οποίων διαπιστώνεται η δυνατότητα του υποψηφίου να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις του Π.Μ.Σ., το οποίο επιθυμεί να παρακολουθήσει. Η ελάχιστη βαθμολογία που μπορεί να λάβει ένας υποψήφιος είναι 60.

6.4 Διαδικασία επιλογής

Με βάση τα θεσπισθέντα κριτήρια, η ορισμένη από τη Συνέλευση Επιτροπή Επιλογής, καταρτίζει τον Πίνακα Αξιολόγησης των υποψηφίων και τον καταθέτει προς έγκριση στη Συνέλευση.

Ειδικότερα:

1. Η Γραμματεία του Π.Μ.Σ. καταρτίζει αρχικά έναν πλήρη κατάλογο όσων έχουν υποβάλει αίτηση.
2. Στη συνέχεια η Επιτροπή Επιλογής:
 - Απορρίπτει τους υποψηφίους που δεν πληρούν τα κριτήρια επιλογής.
 - Διεξάγει εσωτερικές γραπτές εξετάσεις για την διαπίστωση του επιπέδου γλωσσομάθειας, σύμφωνα με την περίπτωση 6. της παραγράφου 6.2 του παρόντος Κανονισμού, εφόσον απαιτείται.
 - Καλεί σε συνέντευξη τους υποψηφίους, η οποία πραγματοποιείται από τα μέλη της οικείας Επιτροπής Επιλογής.
 - Ιεραρχεί βαθμολογικά τους υποψηφίους και καταρτίζει πίνακα επιτυχόντων, επιλαχόντων και απορριπτέων υποψηφίων και τον υποβάλλει προς έγκριση και επικύρωση στη Συνέλευση του Τμήματος.

3. Μετά από την έγκριση ο πίνακας αναρτάται, σύμφωνα με τις διατάξεις περί προστασίας των προσωπικών δεδομένων, στην ιστοσελίδα του Π.Μ.Σ.

4. Οι επιτυχόντες καλούνται από τη Γραμματεία να απαντήσουν γραπτώς εντός μίας εβδομάδας εάν αποδέχονται ή όχι την ένταξή τους στο Π.Μ.Σ, αποδεχόμενοι τους όρους λειτουργίας του, προσκομίζοντας τα απαραίτητα δικαιολογητικά και καταβάλλοντας την πρώτη δόση των τελών φοίτησης. Σε περίπτωση μη εγγραφής, μετά την παραπάνω προθεσμία, καλείται ο πρώτος, ο δεύτερος κ.ο.κ. επιλαχόντες, σύμφωνα με τη σειρά επιτυχίας τους στον τελικό πίνακα κατάταξης.

Σε περίπτωση ισοψηφίας στην τελική βαθμολογία, η κατάταξη διαμορφώνεται σύμφωνα με τον βαθμό πτυχίου των υποψηφίων. Οι ισοβαθμίσαντες γίνονται δεκτοί σε ποσοστό όχι μεγαλύτερο του 10% του ανώτατου αριθμού εισακτέων.

Ενστάσεις ως προς τα αποτελέσματα επιλογής, μπορούν να υποβληθούν από τους υποψήφιους εντός πέντε (5) ημερολογιακών ημερών από την ανακοίνωση των αποτελεσμάτων επιλογής. Οι ενστάσεις υποβάλλονται στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. και εξετάζονται από την Συντονιστική Επιτροπή του Π.Μ.Σ. η οποία εισηγείται σχετικά στη Συνέλευση του Τμήματος.

Άρθρο 7

Διάρκεια Σπουδών

7.1 Χρονική διάρκεια φοίτησης

Η χρονική διάρκεια φοίτησης στο Π.Μ.Σ. με τίτλο «Διακυβέρνηση και Δημόσιες Πολιτικές», για τη λήψη του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.), ορίζεται σε ένα εντατικό έτος ήτοι δύο εξάμηνα μαθημάτων (60 ECTS) και θερινή περίοδος, κατά την οποία εκπονείται η μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία (15 ECTS).

Υπάρχει η δυνατότητα παράτασης, έπειτα από αιτιολογημένη αίτηση του/της φοιτητή/τριας και έγκριση από τη Συνέλευση του Τμήματος, η οποία δεν υπερβαίνει το ήμισυ της κανονικής διάρκειας φοίτησης του Π.Μ.Σ.

Ειδικότερα για περιπτώσεις σοβαρών λόγων υγείας που ανάγονται στο πρόσωπο του φοιτητή ή στο πρόσωπο συγγενούς πρώτου βαθμού εξ αίματος ή συζύγου ή προσώπου με το οποίο ο φοιτητής έχει συνάψει σύμφωνο συμβίωσης, είναι δυνατή η χορήγηση παράτασης πέραν του ως άνω ορίου.

7.2 Αναστολή φοίτησης

Ο μεταπτυχιακός φοιτητής με αίτησή του μπορεί να ζητήσει αιτιολογημένα αναστολή φοίτησης, η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει τα δύο συνεχόμενα εξάμηνα. Το δικαίωμα της αναστολής φοίτησης μπορεί να ασκείται άπαξ ή τμηματικά, για χρονικό διάστημα κατ'ελάχιστον ενός (1) ακαδημαϊκού εξαμήνου. Τα εξάμηνα αναστολής της φοιτητικής ιδιότητας δεν προσμετρώνται στην προβλεπόμενη ανώτατη διάρκεια κανονικής φοίτησης. Κατά τη διάρκεια της αναστολής της φοίτησης, ο μεταπτυχιακός φοιτητής στερείται της φοιτητικής ιδιότητας.

Η αίτηση αναστολής φοίτησης πρέπει να είναι αιτιολογημένη και να συνοδεύεται από αποδεικτικό του επικαλούμενου λόγου (οικονομικός, επαγγελματικός,

ανωτέρας βίας, υγείας, στράτευσης κ.λπ.). Η αίτηση εξετάζεται από τη ΣΕ του Π.Μ.Σ. και εγκρίνεται από τη Συνέλευση υπό την προϋπόθεση της ταμειακής ενημερότητας του φοιτητή και υπό την αίρεση λειτουργίας του Π.Μ.Σ. και των αντίστοιχων μαθημάτων κατά τον χρόνο επανόδου του φοιτητή. Στην περίπτωση αναστολής φοίτησης η διπλωματική εργασία μπορεί να εκπονηθεί μόνο κατά τη διάρκεια της θερινής περιόδου που ακολουθεί το εαρινό εξάμηνο φοίτησης.

Η φοιτητική ιδιότητα αποκτάται ξανά αμέσως μετά τη λήξη της αναστολής.

7.3. Διακοπή φοίτησης

Σε περίπτωση αιτήματος διακοπής φοίτησης πριν από την έναρξη των μαθημάτων και μετά από την καταβολή της πρώτης δόσης των τελών φοίτησης, το αίτημα μπορεί να γίνει αποδεκτό με παρακράτηση ποσού που ανέρχεται στο 50% των τελών φοίτησης που έχουν καταβληθεί. Αίτηση διακοπής φοίτησης μετά την έναρξη των μαθημάτων μπορεί να γίνει αποδεκτή χωρίς επιστροφή τελών φοίτησης.

Άρθρο 8

Δικαιώματα μεταπτυχιακών φοιτητών

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές έχουν όλα τα δικαιώματα και τις παροχές που προβλέπονται για τους φοιτητές του πρώτου κύκλου σπουδών, έως και τη λήξη τυχόν χορηγηθείσας παράτασης της χρονικής διάρκειας της φοίτησης, πλην του δικαιώματος παροχής δωρεάν διδακτικών συγγραμμάτων.

Το Π.Μ.Σ., μέσω του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών Σχέσεων στο οποίο ανήκει, εξασφαλίζει στους φοιτητές με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες προσβασιμότητα στα προτεινόμενα προγράμματα και τους χώρους διδασκαλίας και τη διδασκαλία ή άλλες διευκολύνσεις. Ειδικότερα, εξασφαλίζει πρόσβαση στους χώρους διδασκαλίας, στη βιβλιοθήκη του και στην αίθουσα πληροφορικής. Όλοι οι μεταπτυχιακοί φοιτητές του Τμήματος έχουν τη δυνατότητα να χρησιμοποιήσουν την απομακρυσμένη Υπηρεσία εικονικού ιδιωτικού δικτύου (VPN) η οποία τους δίνει εξ αποστάσεως πρόσβαση στις ηλεκτρονικές βάσεις βιβλιογραφικών δεδομένων και επιστημονικών περιοδικών στις οποίες το Πανεπιστήμιο διατηρεί συνδρομές. Παράλληλα, στο Π.Μ.Σ. αξιοποιείται η πλατφόρμα ασύγχρονης εκπαίδευσης e-class για τη διεξαγωγή της εξ αποστάσεως διδασκαλίας και την οργάνωση των μαθημάτων (π.χ. ανάρτηση ανακοινώσεων, υποβολή εργασιών, διάθεση πρόσθετης βιβλιογραφίας) καθώς και η πλατφόρμα universis για τη δήλωση μαθημάτων και την προβολή βαθμολογίας. Οι φοιτητές με μαθησιακές δυσκολίες δύνανται να αιτηθούν, προσκομίζοντας τα απαραίτητα δικαιολογητικά, να εξετάζονται στα μαθήματα προφορικά.

Άρθρο 9

Υποχρεώσεις μεταπτυχιακών φοιτητών

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές έχουν τις ακόλουθες υποχρεώσεις:

- Οφείλουν να παρακολουθούν τα μαθήματα ανελλιπώς. Σε κάθε μάθημα οι μεταπτυχιακοί φοιτητές θα

πρέπει να συμμετάσχουν με επιτυχία σε όλες τις προβλεπόμενες διαδικασίες αξιολόγησης των επιδόσεων τους.

- Υποχρεούνται να παρακολουθούν το φοιτητικό τους e-mail, τις ανακοινώσεις του Π.Μ.Σ. καθώς και την ιστοσελίδα του Τμήματος.

- Υποχρεούνται να καταβάλουν τα προβλεπόμενα τέλη φοίτησης σύμφωνα με τις αποφάσεις των αρμοδίων οργάνων.

- Οφείλουν να συνεργάζονται με τον επιβλέποντα καθηγητή και τα μέλη της Σ.Ε. για την υποστήριξη και εκπόνηση της διπλωματικής τους εργασίας.

- Οφείλουν να σέβονται και να τηρούν τον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών, τις αποφάσεις των οργάνων του Π.Μ.Σ. του Τμήματος και του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου, καθώς και τους κανόνες της ακαδημαϊκής δεοντολογίας.

Άρθρο 10

Οδηγός Σπουδών-Πρόγραμμα Σπουδών

10.1 Οδηγός Σπουδών

Ο Οδηγός Σπουδών του Π.Μ.Σ. περιλαμβάνει την ακαδημαϊκή φυσιογνωμία του προγράμματος (ιστορία, επιστημονικό πεδίο, σκοπός, προοπτικές), το πρόγραμμα μαθημάτων, τις κατηγορίες των μαθημάτων, τις Πιστωτικές Μονάδες με βάση το European Credit Transfer and Accumulation System (ECTS) σε όλα τα μαθήματα τα οποία κατανέμονται στα εξάμηνα σπουδών, το σύνολο των ECTS που απαιτούνται για την απόκτηση του Δ.Μ.Σ., τα μαθησιακά αποτελέσματα του Π.Μ.Σ., το διδακτικό προσωπικό του Π.Μ.Σ., την επίσημη γλώσσα διδασκαλίας και διεξαγωγής του προγράμματος και τη γλώσσα εκπόνησης της διπλωματικής εργασίας, η οποία δύναται να διαφέρει της ελληνικής.

10.2 Πρόγραμμα μαθημάτων

1. Η διδασκαλία των μαθημάτων ξεκινά τον Οκτώβριο και οι σπουδές περατώνονται με την παρουσίαση της διπλωματικής εργασίας τον Οκτώβριο του επόμενου ημερολογιακού έτους.

2. Για την απόκτηση του Δ.Μ.Σ. απαιτείται η συγκεντρωση 75 πιστωτικών μονάδων (ECTS) ως εξής: επιτυχής εξέταση σε όλα τα μαθήματα του προγράμματος σπουδών (60 ECTS) και επιτυχής εκπόνηση και εξέταση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας (15 ECTS),

3. Κάθε μεταπτυχιακό μάθημα έχει κατ' ελάχιστο 24 διδακτικές ώρες.

4. Με απόφαση της Συνέλευσης κατόπιν εισήγησης της Συντονιστικής Επιτροπής δύναται να πραγματοποιούνται οι διαλέξεις εξ αποστάσεως σε ποσοστό έως 100%. Η εκπαιδευτική διαδικασία κάθε μαθήματος περιλαμβάνει μία ή περισσότερες από τις παρακάτω μορφές: θεωρητική ή από έδρας διδασκαλία, σεμινάρια, φροντιστηριακές, πρακτικές και εργαστηριακές ασκήσεις, εξ' αποστάσεως εκπαίδευση, ανάθεση εκπόνησης εργασιών ατομικά ή ομαδικά, εκπαιδευτικές επισκέψεις και εκδρομές και εκπόνηση διπλωματικής εργασίας.

5. Το αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών διαμορφώνεται ως εξής:

Α' ΕΞΑΜΗΝΟ			
Κωδικός	Τίτλος Μαθήματος	Υ/Ε	Π.Μ. (ECTS)
Υ1	Σχεδιασμός και Ανάλυση Δημόσιων Πολιτικών	Υ	7
Υ2	Θεσμοί και Πολιτικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης	Υ	7
Υ3	Ζητήματα Δημοκρατίας	Υ	6
Υ4	Μέθοδοι επιστημονικής έρευνας στις Κοινωνικές Επιστήμες	Υ	4
ΕΠΙΛΟΓΗΣ (ένα εκ των προσφερομένων)			
ΥΕ6	Συγκριτική Δημόσια Διοίκηση και Πολιτική	Ε	6
ΥΕ2	Διαχείριση Προγραμμάτων Αναπτυξιακής Συνεργασίας	Ε	6
Σύνολο:			30

Β' ΕΞΑΜΗΝΟ			
Κωδικός	Τίτλος Μαθήματος	Υ/Ε	Π.Μ. (ECTS)
Υ5	Πολύ-επίπεδη Διακυβέρνηση στην Ευρωπαϊκή Ένωση	Υ	6
Υ6	Διοικητική Μεταρρύθμιση	Υ	6
Υ7	Σύγχρονες Εξελίξεις στην Ελληνική και Ευρωπαϊκή Οικονομία	Υ	6
ΕΠΙΛΟΓΗΣ (δύο εκ των προσφερομένων)			
ΥΕ4	Έδρα Jean Monnet: Η Πολιτική της Διεύρυνσης της Ε.Ε. προς τα Δυτικά Βαλκάνια	Ε	6
ΥΕ7	Έδρα Jean Monnet: Η Ε.Ε. και η Διαχείριση Συγκρούσεων στα Βαλκάνια και στην Ανατολική Μεσόγειο	Ε	6
ΥΕ3	Ευρωπαϊκή Ένωση, Κοινωνία Πολιτών και Ανάπτυξη	Ε	6
ΥΕ5	Κουλτούρα και Διακυβέρνηση	Ε	6
Σύνολο:			30

Θερινή Περίοδος			
Κωδικός	Τίτλος Μαθήματος	Υ/Ε	Π.Μ. (ECTS)
	Διπλωματική Εργασία	Υ	15
Σύνολο:			15

Τροποποίηση του προγράμματος σπουδών μπορεί να γίνει με αποφάσεις των αρμοδίων οργάνων, με την επιφύλαξη των διατάξεων της παρ. 8 του άρθρου 80 του ν. 4957/2022, με στόχο την όσο το δυνατόν καλύτερη ανταπόκριση στις επιταγές της επιστήμης, στις ανάγκες της αγοράς εργασίας και στα αιτήματα της κοινωνίας.

10.3 Περιγραφές μαθημάτων του Π.Μ.Σ.

Σχεδιασμός και Ανάλυση Δημόσιων Πολιτικών

Οι Διεθνείς Δημόσιες Πολιτικές εστιάζουν στην έρευνα και την ανάλυση πολιτικών που σχεδιάζουν και εφαρμόζουν από κοινού οι κυβερνήσεις σε συνεργασία με άλλους διεθνείς δρώντες και οι οποίες διαπερνούν εδαφικά σύνορα και γεωγραφικές περιοχές στο πλαίσιο της θεσμικής οργάνωσης του γίνεσθαι της διεθνούς πολιτικής. Είναι, δηλαδή, ένα γνωστικό αντικείμενο που τέμνει τη Συγκριτική Πολιτική και συνομιλεί με αρκετά αντίστοιχα αντικείμενα της επιστήμης των Διεθνών Σχέσεων όπως με το διεθνές δίκαιο, τις σπουδές Ευρωπαϊκής Ένωσης, τις σπουδές διεθνούς και περιφερειακής ολοκλήρωσης, τις σπουδές ανάπτυξης και του οποίου το πεδίο έρευνας διαμορφώνεται από το διάλογο των Διεθνών Σχέσεων

με τις Επιστήμες της Πολιτικής, της Οικονομίας και της Νομικής. Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι συμμετέχοντες μεταπτυχιακοί/κές φοιτήτριες/τες εκτιμάται ότι θα έχουν αποκτήσει:

- Επαρκή ικανότητα να εφαρμόζουν εννοιολογικές και αναλυτικές κατηγορίες της επιστήμης των Διεθνών Σχέσεων και της Συγκριτικής Πολιτικής για να κατανοούν τις διεθνείς δημόσιες πολιτικές,
- επαρκή θεωρητική και εμπειρική γνώση σχετικά με τις κινητήριες δυνάμεις που διαμορφώνουν τις διεθνείς δημόσιες πολιτικές,
- επαρκή δεξιότητα στη συστηματική αναζήτηση, καταγραφή και αξιολόγηση της διεθνούς και ελληνικής βιβλιογραφίας, καθώς και του πληροφοριακού υλικού που είναι διαθέσιμο στο διαδίκτυο,
- επαρκή δεξιότητα τόσο στη σύνθεση και την αξιολόγηση πληροφοριών όσο και στη δόμηση, αποδόμηση και αναδόμηση της γνώσης και,
- επαρκή ικανότητα στην αναλυτική παρουσίαση και σύνθεση της γνώσης, την κριτική σκέψη και την ανάπτυξη επιχειρημάτων.

Θεσμοί και Πολιτικές της Ευρωπαϊκή Ένωση

Σκοπός του μαθήματος είναι η κατανόηση του θεσμικού πλαισίου λειτουργίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ), της εξέλιξης της ευρωπαϊκής ενοποίησης, των πολιτικών της ΕΕ και της επίδρασης στα κράτη-μέλη και τους πολίτες. Ιδιαίτερη έμφαση αποδίδεται στην προσέγγιση της ΕΕ ως ένα ιδιότυπο πολιτικό σύστημα, καθώς και στην τρέχουσα βιβλιογραφία σχετικά με τις θεωρίες για την ευρωπαϊκή ενοποίηση και τις διαδικασίες διαμόρφωσης των ευρωπαϊκών πολιτικών.

Ζητήματα Δημοκρατίας

Το μάθημα εστιάζει στη σύγχρονη δημοκρατία και τα κυριότερα προβλήματα και απειλές που αντιμετωπίζει. Αφού διευκρινιστεί η ιστορικότητα της δημοκρατίας ως πολιτεύματος και ως ιδεώδους, εξετάζεται η δυναμική και αντιφατική σχέση της με τον φιλελευθερισμό με έμφαση στη σημερινή συνθήκη, κάτι που οδηγεί ακολούθως στην ανάλυση της μετα-δημοκρατικής τάσης που παρουσιάζουν οι δυτικές κοινωνίες σε συνάφεια και προς την επίταση διαδικασιών παγκοσμιοποίησης. Κατόπιν, αναλύεται η σχέση της δημοκρατίας με το λαϊκισμό, τον εξτρεμισμό και την τεχνοκρατία. Τέλος, αντικείμενο πραγμάτευσης γίνεται το μοντέλο της διαβουλευτικής δημοκρατίας και κατά πόσο μπορεί να δώσει έμπρακτες απαντήσεις στην κρίση πολιτικής αντιπροσώπευσης και συμμετοχής.

Μέθοδοι επιστημονικής έρευνας στις Κοινωνικές Επιστήμες

Η άρτια γνώση των ερευνητικών μεθόδων είναι ίσως το σημαντικότερο εργαλείο στην φαρέτρα ενός κοινωνικού επιστήμονα, είτε ως επαγγελματία, είτε ως ακαδημαϊκού είτε ως ιδιώτη. Στο μάθημα παρουσιάζεται το φάσμα των κυριότερων προσεγγίσεων και μεθόδων που χρησιμοποιούνται για ερευνητικούς σκοπούς, και όπου είναι εφικτό μέσα από σύγχρονες τεχνολογικές υποδομές που διατίθενται από το τμήμα ή το ίδρυμα προς χρήση από τους φοιτητές του προγράμματος. Σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητών αφενός με τις ερευνητικές υποδομές οι οποίες είναι διαθέσιμες και αφετέρου η ανάπτυξη και η καλλιέργεια κρίσιμων δεξιοτήτων που χρησιμοποιούνται κατά κόρον στην κοινωνική έρευνα και ως εκ τούτου και στο σύνολο του μεταπτυχιακού προγράμματος. Ταυτόχρονα με την καλλιέργεια δεξιοτήτων γίνεται εκτενής αναφορά και παρουσίαση της επιστημολογίας αναφορικά με τις μεθόδους έρευνας ώστε ο φοιτητής να μπορεί να έχει το απαραίτητο επιστημονικό υπόβαθρο που θα του επιτρέψει να προσαρμόζει τη χρήση ερευνητικών μεθόδων κατά περίπτωση σύμφωνα με την κρίση του. Με την επιτυχή περάτωση του μαθήματος ο φοιτητής αναμένεται να έχει επαρκείς γνώσεις και δεξιότητες ώστε να είναι σε θέση να μπορεί να εκπονήσει ερευνητική δραστηριότητα αυτοδύναμα ή σε συνεργασία με άλλους. Ο φοιτητής θα πρέπει να είναι σε θέση να διακρίνει τις διαφορετικές προσεγγίσεις στην έρευνα και να μπορεί να χρησιμοποιεί επαρκώς τις κυριότερες από αυτές. Αναμένεται επίσης ότι θα είναι σε θέση να μπορεί να χρησιμοποιεί πλήρως τις σχετικές τεχνολογικές υποδομές που παρέχονται από το τμήμα ή το ίδρυμα στα πλαίσια του μεταπτυχιακού προγράμματος σπουδών.

Συγκριτική Δημόσια Διοίκηση και Πολιτική

Το μάθημα είναι μια κριτική εισαγωγή στα σύγχρονα διοικητικά συστήματα των χωρών της Ευρώπης σε συγκριτική προοπτική (με αναφορές και στα συστήματα των ΗΠΑ και χωρών της Ασίας). Μετά από μια αρχική εισαγωγή στην έννοια και τους τρόπους της συγκριτικής μεθόδου στην έννοια και τους τρόπους της συγκριτικής επιστήμης, θα γίνει επισκόπηση των εννοιών και θεωρητικών προσεγγίσεων στη δημόσια διοίκηση και τις δημόσιες πολιτικές. Θα παρουσιαστούν και θα ερμηνευτούν οι διάφορες «διοικητικές παραδόσεις» (administrative traditions). Στη συνέχεια θα γίνει σύντομη κριτική ανάλυση διοικητικών συστημάτων επιλεγμένων χωρών που αποτελούν παραδείγματα των ανωτέρω «παραδόσεων»: Βρετανία και ΗΠΑ, Γερμανία, Γαλλία, Σκανδιναβικές χώρες, Γαλλία, Ιταλία και λοιπές χώρες της Νότιας Ευρώπης, ανατολικοευρωπαϊκές και βαλκανικές χώρες μετά το 1989, Ιαπωνία. Το μάθημα θα ολοκληρωθεί με αναφορά στην επίδραση της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης στα διοικητικά συστήματα των Κρατών-Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (εξευρωπαϊσμός).

Διαχείριση Προγραμμάτων Αναπτυξιακής Συνεργασίας

Σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση με την έννοια, το περιεχόμενο και τις πρακτικές των πολιτικών διαχείρισης προγραμμάτων αναπτυξιακής συνεργασίας. Στο πλαίσιο αυτό, οι φοιτητές θα αξιολογήσουν, μέσα από τη μελέτη μιας σειράς περιπτώσεων, τους μηχανισμούς υλοποίησης, τους στόχους και την αποτελεσματικότητα συγκεκριμένων πολιτικών διαχείρισης προγραμμάτων αναπτυξιακής συνεργασίας, κυρίως της ΕΕ και των κρατών μελών της καθώς και των ΗΠΑ. Ο στόχος του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητών με την έννοια, το περιεχόμενο και τις πρακτικές των πολιτικών διεθνούς αναπτυξιακής συνεργασίας.

Πολύ-επίπεδη Διακυβέρνηση στην Ευρωπαϊκή Ένωση

Το μάθημα γίνεται στα πλαίσια του Ευρωπαϊκού Κέντρου Αριστείας Jean Monnet και χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (<https://jmcsegovernance.wordpress.com>). Η έννοια 'πολυεπίπεδη διακυβέρνηση' (multi-level governance) είναι πρόσφατη - πρωτοεμφανίστηκε στις αρχές της δεκαετίας του '90. Χρησιμοποιήθηκε για να δείξει ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν είναι τόσο ένας διεθνής οργανισμός όσο ένα πολιτικό σύστημα ανάλογο μ' αυτά των εθνικών κρατών. Σκοπός του μαθήματος είναι η κατανόηση των αρχών της πολυ-επίπεδης διακυβέρνησης στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Εστιάζοντας στην αλληλεπίδραση του υπερεθνικού, του εθνικού και του υπο-εθνικού (περιφερειακού και τοπικού) επιπέδου, το μάθημα επιδιώκει να συμβάλει στην κατανόηση των προτεραιοτήτων, των πρακτικών αλλά και των συνεπειών της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης. Ιδιαίτερη έμφαση δίδεται στις αιρεσιμότητες (conditionalities) όσο και στα κίνητρα και τις αντιστάσεις στις μεταρρυθμίσεις. Ο στόχος του μαθήματος είναι να εξοικειώσει τους/ις μεταπτυχιακούς φοιτητές/ήτριες με την πολυεπίπεδη διακυβέρνηση στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Διοικητική Μεταρρύθμιση

Το μάθημα αποσκοπεί στη συστηματική εξοικείωση των φοιτητών με βασικές προσεγγίσεις ανάλυσης των δι-

αδικασιών διαμόρφωσης, υλοποίησης και αξιολόγησης δημόσιων πολιτικών τόσο σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό όσο και σε στο διεθνές επίπεδο. Στο πλαίσιο αυτό εξετάζονται μια σειρά από υποδείγματα ανάλυσης των φορέων (δημόσιων/ιδιωτικών) που επιδρούν στη διαμόρφωση δημοσίων πολιτικών και των σχετικών διαδράσεων (τυπικών και άτυπων) μεταξύ τους. Την εξέταση των θεωρητικών και μεθοδολογικών αυτών προσεγγίσεων ακολουθεί η αξιολόγηση περιπτώσεων με έμφαση στις επιπτώσεις τομεακών πολιτικών της ΕΕ για την αστική και περιφερειακή ανάπτυξη και το περιβάλλον, στο Ελληνικό σύστημα διαμόρφωσης και υλοποίησης δημοσίων πολιτικών αλλά και αντίστοιχες περιπτώσεις στο διεθνή περίγυρο. Μετά το τέλος του μαθήματος οι φοιτητές θα πρέπει να είναι σε θέση να γνωρίζουν τις βασικές αρχές που διέπουν τη διαδικασία σχεδιασμού και ανάλυσης πολιτικών σε θεωρητικό επίπεδο. Επιπλέον, θα έχουν τη δυνατότητα να ενημερωθούν πώς οι θεωρητικές αυτές γνώσεις εφαρμόζονται στην πράξη, μέσω των μελετών περίπτωσης που αποτελούν μέρος του μαθήματος και για τις οποίες τους ζητείται να εκπονήσουν και αντίστοιχες εργασίες.

Σύγχρονες Εξελίξεις στην Ελληνική και Ευρωπαϊκή Οικονομία

Σκοπός του μαθήματος είναι η εξέταση των βασικότερων οικονομικών ζητημάτων που σχετίζονται με την Ελληνική και Ευρωπαϊκή Οικονομία. Ενδεικτικές ενότητες: «Τα Διαρθρωτικά Ταμεία και η Ελληνική Οικονομία», «Η Ευρώπη 2020 και η Ελληνική Οικονομία», «Η νέα αρχιτεκτονική της Ευρωζώνης και η Ελληνική οικονομία», «Τα Ευρωπαϊκά Προγράμματα Οικονομικής Προσαρμογής και η Ελληνική Οικονομία», «Κοινωνικές εξελίξεις στην ΕΕ και στην Ελλάδα» κ.ά.

Έδρα Jean Monnet: Η Πολιτική της Διεύρυνσης της Ε.Ε. προς τα Δυτικά Βαλκάνια

Το μάθημα αυτό έχει ως αντικείμενο μια καίρια δημόσια πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.), την πολιτική της διεύρυνσης. Η εν λόγω πολιτική θεωρείται ευρέως ως το πιο αποτελεσματικό εργαλείο της εξωτερικής πολιτικής της Ε.Ε. Η προοπτική της εισδοχής στην Ε.Ε. ενέπνευσε και καθοδήγησε με επιτυχία τον πολιτικό και οικονομικό μετασχηματισμό των χωρών της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης. Εύλογα, η πολιτική αυτή έχει μεταφερθεί σταδιακά και εφαρμόζεται στα Δυτικά Βαλκάνια από τον Ιούνιο του 1999 προκειμένου να στηριχθούν οι προσπάθειες της διεθνούς κοινότητας για την οικοδόμηση της ειρήνης, τον εκδημοκρατισμό και την οικονομική ανάπτυξη. Ωστόσο, η Κροατία παραμένει ως τις μέρες μας η μοναδική χώρα από την περιοχή που έχει επιτυχώς ολοκληρώσει την ενταξιακή πορεία και έχει εισέλθει στην Ε.Ε. Το μάθημα θα εξετάσει την εφαρμογή της πολιτικής διεύρυνσης της Ε.Ε. προς τα Δυτικά Βαλκάνια και θα αξιολογήσει την πρόοδο που έχει μέχρι στιγμής συντελεστεί. Επιπλέον, θα αναπτύξει έναν προβληματισμό σχετικά με τις διαδοχικές αναθεωρήσεις της πολιτικής αυτής από την Ε.Ε. με στόχο την καλύτερη δυνατή προσαρμογή της στις ιδιαιτερότητες της περιοχής. Πάνω απ' όλα, το μάθημα θα διερευνήσει τα αίτια της

αποτυχίας της πολιτικής της διεύρυνσης να προκαλέσει τον μετασχηματισμό των Δυτικών Βαλκανίων.

Έδρα Jean Monnet: Η Ε.Ε. και η Διαχείριση Συγκρούσεων στα Βαλκάνια και στην Ανατολική Μεσόγειο

Το μάθημα εξετάζει μια κεντρική δημόσια πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ), την εξωτερική πολιτική της, και, ειδικότερα, τη συνεισφορά της Ένωσης στη διαχείριση διενέξεων στα Βαλκάνια και στην Ανατολική Μεσόγειο. Η πρόληψη των συγκρούσεων, η οικοδόμηση της ειρήνης, η διαμεσολάβηση και η διαχείριση κρίσεων αποτελούν κεντρικούς πυλώνες της προσπάθειας της ΕΕ να ενεργεί ως ένας παγκόσμιος παράγοντας που προωθεί τη διεθνή ειρήνη και ασφάλεια ως βάση μιας πολυμερούς τάξης που βασίζεται σε κανόνες. Το μάθημα συζητά την εξέλιξη της προσέγγισης της ΕΕ στη διαχείριση και επίλυση συγκρούσεων διαχρονικά και εξετάζει μια σειρά από «παλιές» και «νέες» κρίσεις και συγκρούσεις με επίκεντρο τα Βαλκάνια και την Ανατολική Μεσόγειο. Πρόκειται για δύο περιοχές στις οποίες εμπλέκεται ενεργά η εξωτερική πολιτική της ΕΕ, προτάσσοντας -συντά αλληλένδετα αλλά και ανόμοια- υποδείγματα διαχείρισης συγκρούσεων. Σε αυτό το πλαίσιο, το μάθημα παρακολουθεί και αναλύει παραδοσιακές και πιο καινοτόμες προσεγγίσεις για τη διαχείριση των συγκρούσεων, από την επίλυση των διενέξεων και τη διαχείριση κρίσεων έως την υποστήριξη της διαμεσολάβησης, την ενίσχυση της συμμετοχικότητας και τη διευκόλυνση του πολυδιάστατου συντονισμού.

Ευρωπαϊκή Ένωση, Κοινωνία Πολιτών και Ανάπτυξη

Το μάθημα γίνεται στα πλαίσια του Ευρωπαϊκού Κέντρου Αριστείας Jean Monnet και χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (<https://jmcegovernance.wordpress.com>). Ο στόχος του μαθήματος είναι να εξοικειώσει τους/ις μεταπτυχιακούς φοιτητές/ήτριες με το ρόλο που έχουν αποκτήσει οι οργανώσεις της Κοινωνίας Πολιτών ως σημαντικοί εταίροι της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η «συμμετοχική δημοκρατία» (participatory democracy) έχει συμπεριληφθεί σε σημαντικά κείμενα της ΕΕ όπως το White Paper on European Governance. Το μάθημα συνδυάζει θεωρητικές συζητήσεις με πρακτικές γνώσεις, δίνοντας τη δυνατότητα εξοικείωσης με το σχεδιασμό, την υλοποίηση και την αξιολόγηση αναπτυξιακών προγραμμάτων της ΕΕ που υλοποιούνται από οργανώσεις της Κοινωνίας Πολιτών.

Κουλτούρα και Διακυβέρνηση

Οι δυναμικές αλλαγές στο σύγχρονο πολιτισμό και στη διαμόρφωση των ταυτοτήτων καθώς και τα ζητήματα που αντιμετωπίζει το εθνικό κράτος σε σχέση με την πολιτιστική του υπόσταση αποτελούν τις μεγάλες προκλήσεις της εποχής μας. Το μάθημα αυτό επιχειρεί μία κριτική διερεύνηση των σχέσεων πολιτισμού και διαφόρων μορφών διακυβέρνησης καθώς και μία προσέγγιση των πολιτισμικών δυναμικών της παγκοσμιοποίησης.

10.4 Γλώσσα διδασκαλίας

Η γλώσσα διδασκαλίας των μαθημάτων είναι η ελληνική με εξαίρεση το μάθημα «Έδρα Jean Monnet: Η Ε.Ε. και η Διαχείριση Συγκρούσεων στα Βαλκάνια και στην Ανατολική Μεσόγειο» που δύναται να προσφερθεί στην αγγλική γλώσσα.

10.5 Ακαδημαϊκό Ημερολόγιο του Προγράμματος

Οι ημερομηνίες έναρξης και λήξης των μαθημάτων του Π.Μ.Σ., το ωρολόγιο πρόγραμμα και οι εξεταστικές περίοδοι, καθορίζονται από τη Συντονιστική Επιτροπή του Π.Μ.Σ. κατόπιν εισήγησης του Διευθυντή, εντός του χρονικού πλαισίου του ετήσιου ακαδημαϊκού ημερολογίου που ορίζεται από τη Σύγκλητο του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου, με κριτήριο την καλύτερη εξυπηρέτηση των φοιτητών καθώς επίσης και τις ανάγκες και δυνατότητες του Τμήματος.

Στην αρχή κάθε εξαμήνου και πριν από την έναρξη των μαθημάτων αναρτάται στην ιστοσελίδα του Π.Μ.Σ. το ωρολόγιο πρόγραμμα της περιόδου, στο οποίο περιλαμβάνονται οι ημέρες και οι ώρες διδασκαλίας των μαθημάτων, οι ημερομηνίες άλλων εκδηλώσεων ή υποχρεώσεων, ημερομηνίες έναρξης και λήξης των διδακτικών περιόδων, οι περίοδοι εξετάσεων, οι αργίες κ.λπ.

10.6 Ημερομηνίες δήλωσης μαθημάτων

Στην αρχή κάθε ακαδημαϊκού εξαμήνου, και πριν από την έναρξη των μαθημάτων, καθορίζεται και αναρτάται στην ιστοσελίδα του Π.Μ.Σ. η διαδικασία δήλωσης των μαθημάτων που θα επιλέγονται σε κάθε εξάμηνο.

10.7 Αναπληρώσεις μαθημάτων

Σε περίπτωση κωλύματος διεξαγωγής μαθήματος προβλέπεται η αναπλήρωσή του. Η ημερομηνία και η ώρα αναπλήρωσης ανακοινώνονται από τη γραμματεία του Π.Μ.Σ.

10.8 Εξ αποστάσεως εκπαίδευση

Η διδασκαλία των μαθημάτων γίνεται και με μέσα εξ αποστάσεως εκπαίδευσης. Η διδασκαλία με μέσα εξ αποστάσεως εκπαίδευσης δύναται να πραγματοποιείται σε ποσοστό έως εκατό τοις εκατό (100%) συνολικά στο πρόγραμμα διδασκαλίας, με το ανωτέρω ποσοστό να μπορεί να ποικίλει ανά μάθημα και να καθορίζεται με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος ανά εξάμηνο. Η πρώτη και η τελευταία διάλεξη κάθε μαθήματος δύναται, με απόφαση της Σ.Ε., να πραγματοποιούνται με υβριδικό τρόπο, δηλαδή με φυσική παρουσία στις εγκαταστάσεις του Τμήματος (στην Κόρινθο) για όσους/ες φοιτητές/ήτριες το επιθυμούν και με παράλληλη εξ αποστάσεως παρακολούθηση για όσους/ες φοιτητές/ήτριες το επιλέξουν. Αυτές οι εγκαταστάσεις διαθέτουν όλο τον απαραίτητο τεχνικό εξοπλισμό (σύνδεση στο διαδίκτυο, ηλεκτρονικούς υπολογιστές, κάμερες, προτζέκτορες, ηχεία κ.λπ.) προκειμένου να φιλοξενήσουν τις υβριδικές διαλέξεις.

Η οργάνωση μαθημάτων και λοιπών εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων με τη χρήση μεθόδων σύγχρονης εξ αποστάσεως εκπαίδευσης αφορά σε μαθήματα και εκπαιδευτικές δραστηριότητες που από τη φύση τους δύναται να υποστηριχθούν με τη χρήση μεθόδων εξ αποστάσεως εκπαίδευσης και δεν εμπεριέχουν πρακτική, εργαστηριακή ή κλινική εξάσκηση των φοιτητών, που για τη διεξαγωγή τους απαιτείται η συμμετοχή των φοιτητών με φυσική παρουσία. Υπεύθυνη για την υποστήριξη της εξ αποστάσεως εκπαιδευτικής διαδικασίας, όπως και για τα ζητήματα σχετικά με την προστασία των προσωπικών δεδομένων είναι η Μονάδα Ψηφιακής Διακυβέρνησης του ΠΑΠΕΛ.

Η εκπαιδευτική διαδικασία δύναται να πραγματοποιείται με τη χρήση μεθόδων ασύγχρονης εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, οι οποίες δεν μπορούν να υπερβαίνουν το είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) των πιστωτικών μονάδων του Π.Μ.Σ. Το ΠΑΠΕΛ διαθέτει ηλεκτρονική πλατφόρμα προσβάσιμη και σε άτομα με αναπηρία, μέσω της οποίας παρέχονται υπηρεσίες ασύγχρονης εξ αποστάσεως εκπαίδευσης. Μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας δύναται να γίνεται διάθεση εκπαιδευτικού υλικού και μαθησιακών πόρων ανά μάθημα, που δύναται να περιλαμβάνει σημειώσεις, παρουσιάσεις, ασκήσεις/δραστηριότητες με την αντίστοιχη ανατροφοδότηση, ενδεικτικές λύσεις αυτών, προσομοιώσεις, διαδραστικό εκπαιδευτικό υλικό με τη μεθοδολογία της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, καθώς και πολυτροπικό υλικό (βιντεοσκοπημένες διαλέξεις, λοιπά βίντεο, ηχητικά αποσπάσματα κ.λπ.), εφόσον τηρείται η κείμενη νομοθεσία περί προστασίας προσωπικών δεδομένων. Το πάσης φύσεως εκπαιδευτικό υλικό παρέχεται αποκλειστικά για εκπαιδευτική χρήση των φοιτητών και προστατεύεται από τον ν. 2121/1993 (Α' 25), εφόσον πληρούνται οι σχετικές προϋποθέσεις.

Η οργάνωση της εξ αποστάσεως εκπαιδευτικής διαδικασίας ακολουθεί τα προβλεπόμενα στο άρθρο 11 του Κανονισμού για τα προγράμματα δεύτερου και τρίτου Κύκλου Σπουδών του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου (Β' 5227/2023).

10.9 Όρια απουσιών

Η παρακολούθηση όλων των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων είναι υποχρεωτική και αποτελεί προϋπόθεση για την αξιολόγηση του φοιτητή. Η φοίτηση είναι επαρκής εφόσον το σύνολο των απουσιών του φοιτητή δεν υπερβαίνει τις 4 ώρες σε κάθε μάθημα. Για ειδικούς λόγους, οι ώρες απουσιών αυξάνονται κατά 2. Οι λόγοι αυτοί θα πρέπει να οφείλονται σε αντικειμενικά σοβαρές αιτίες και να τεκμηριώνονται με ενυπόγραφο σημείωμα του φοιτητή προς τη Γραμματεία συνοδευόμενο με επαρκή δικαιολογητικά, τα οποία υποβάλλονται το αργότερο μέχρι και τη δέκατη ημέρα από την επιστροφή του μεταπτυχιακού φοιτητή στα μαθήματα και επί αυτών αποφαιίνεται ο Διευθυντής του Π.Μ.Σ. Σε κάθε περίπτωση, η συμμετοχή και παρακολούθηση διαπιστώνεται με ευθύνη των διδασκόντων και διδασκουσών των μαθημάτων.

Σε περίπτωση ανεπαρκούς παρακολούθησης λόγω υπέρβασης των απουσιών, οι φοιτητές διαγράφονται. Σε αυτήν την περίπτωση και κατόπιν αίτησης του φοιτητή, η Συνέλευση του Τμήματος, κατόπιν εισήγησης της Σ.Ε., δύναται να εγκρίνει συνέχιση του προγράμματος με επανεγγραφή του φοιτητή για επανάληψη της παρακολούθησης των μαθημάτων στα οποία είχε υπέρβαση απουσιών με καταβολή ειδικών τελών φοίτησης ύψους 8% των τελών φοίτησης.

Άρθρο 11

Διδάσκοντες στο Π.Μ.Σ./Ανάθεση διδασκαλίας

Με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος, κατόπιν εισήγησης της Σ.Ε. του Π.Μ.Σ. ανατίθεται διδασκαλία στις ακόλουθες κατηγορίες διδασκόντων:

α) Μέλη Δ.Ε.Π., Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. του Τμήματος ή άλλων Τμημάτων του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου ή άλλου Α.Ε.Ι. ή Ανώτατου Στρατιωτικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Σ.Ε.Ι.), με πρόσθετη απασχόληση πέραν των νόμιμων υποχρεώσεων τους,

β) ομότιμους Καθηγητές ή αφυπηρητήσαντα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος ή άλλων Τμημάτων του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου ή άλλου Α.Ε.Ι.,

γ) συνεργαζόμενους καθηγητές,

δ) εντεταλμένους διδάσκοντες,

ε) επισκέπτες καθηγητές ή επισκέπτες ερευνητές,

στ) ερευνητές και ειδικούς λειτουργικούς επιστήμονες ερευνητικών και τεχνολογικών φορέων του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014 (Α' 258) ή λοιπών ερευνητικών κέντρων και ινστιτούτων της ημεδαπής ή αλλοδαπής,

ζ) επιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους, οι οποίοι διαθέτουν εξειδικευμένες γνώσεις και σχετική εμπειρία στο γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ.

Με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος δύναται να ανατίθεται επικουρικό διδακτικό έργο στους υποψήφιους διδάκτορες του Τμήματος ή της Σχολής, υπό την επίβλεψη διδάσκοντος του Π.Μ.Σ.

Ειδικότερες προϋποθέσεις σχετικά με την ανάθεση του διδακτικού έργου δύναται να ορίζονται στην απόφαση ίδρυσης του Π.Μ.Σ.

Όλες οι κατηγορίες διδασκόντων δύναται να αμείβονται αποκλειστικά από τους πόρους του Π.Μ.Σ.. Δεν επιτρέπεται η καταβολή αμοιβής ή άλλης παροχής από τον κρατικό προϋπολογισμό ή το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων. Με απόφαση του αρμόδιου οργάνου του Π.Μ.Σ., περί ανάθεσης του διδακτικού έργου, καθορίζεται το ύψος της αμοιβής κάθε διδάσκοντος, σύμφωνα με όσα προβλέπονται στον εκάστοτε Κανονισμό αποδοχών για την παροχή διδακτικού έργου του Ιδρύματος.

Ειδικώς οι διδάσκοντες που έχουν την ιδιότητα μέλους Δ.Ε.Π. δύναται να αμείβονται επιπρόσθετα για έργο που προσφέρουν προς το Π.Μ.Σ., εφόσον εκπληρώνουν τις ελάχιστες εκ του νόμου υποχρεώσεις τους, όπως ορίζονται στην παρ. 2, του άρθρου 155, του ν. 4957/2022. Το τελευταίο εδάφιο εφαρμόζεται αναλογικά και για τα μέλη Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π., εφόσον εκπληρώνουν τις ελάχιστες εκ του νόμου υποχρεώσεις τους.

Κάθε μάθημα διδάσκεται από έναν ή περισσότερους διδάσκοντες. Σε κάθε μάθημα ορίζεται ένας διδάσκων ως υπεύθυνος συντονιστής του μαθήματος από τη Συνέλευση του Τμήματος.

Η διδασκαλία μελών Δ.Ε.Π. του Τμήματος στο Π.Μ.Σ. δεν απαλλάσσει τα μέλη Δ.Ε.Π. από τις διδακτικές τους υποχρεώσεις σε άλλους κύκλους σπουδών του Τμήματος.

11.1 Υποχρεώσεις Διδασκόντων

Ο υπεύθυνος για τη διδασκαλία μαθήματος στο Π.Μ.Σ. οφείλει:

- Να τηρεί πιστά και επακριβώς το πρόγραμμα και το ωράριο των παραδόσεων του μαθήματος τόσο στα διά ζώσης μαθήματα όσο και στα εξ αποστάσεως μαθήματα.

- Να αναπροσαρμόζει και να επικαιροποιεί σε τακτά χρονικά διαστήματα το περιεχόμενο και την ύλη των διδασκομένων μαθημάτων. Κατά την έναρξη του εξαμή-

νου, οι διδάσκοντες κοινοποιούν (υποβάλλοντας προς διανομή στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. ή ενημερώνοντας την ιστοσελίδα του μαθήματος) το αναλυτικό πρόγραμμα (syllabus), που καλύπτει την ύλη του μαθήματος και περιλαμβάνει τις παρουσιάσεις των διαλέξεων, τη βιβλιογραφία και αρθρογραφία που οι φοιτητές καλούνται να μελετήσουν και όποιο άλλο συμπληρωματικό υλικό (μελέτες περιπτώσεων κ.λπ.).

- Να τηρεί τουλάχιστον δύο ώρες γραφείου την εβδομάδα, που θα επιτρέπουν την απρόσκοπτη επικοινωνία των φοιτητών μαζί του για θέματα που άπτονται των σπουδών τους και του συγκεκριμένου μαθήματος.

Οι διδάσκοντες επίσης οφείλουν να σέβονται την ακαδημαϊκή δεοντολογία και να τηρούν τους κανόνες της.

Άρθρο 12

Αξιολόγηση επίδοσης μεταπτυχιακών φοιτητών-Εξεταστικές Περιόδους

Η αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών καθορίζεται από τον διδάσκοντα, ο οποίος μπορεί να οργανώσει κατά την κρίση του εξετάσεις που μπορεί να είναι γραπτές ή/και προφορικές, ενδιάμεσες εξετάσεις προόδου, εργασίες ή εργαστηριακές ασκήσεις ή συνδυασμό διαφορετικών μεθόδων αξιολόγησης ή άλλες μεθόδους αξιολόγησης που συνάδουν με το είδος κάθε εκπαιδευτικής διαδικασίας και σύμφωνα με τις προβλέψεις του περιγράμματος μαθήματος και των ECTS.

Τα κριτήρια αξιολόγησης είναι σαφώς προσδιορισμένα, γνωστοποιούνται στην αρχή του ακαδημαϊκού εξαμήνου από τον διδάσκοντα (υπευθύνου/συντονιστή) του μαθήματος και αναγράφονται επίσης στο περίγραμμα του κάθε μαθήματος.

Κατά τη διεξαγωγή γραπτών ή προφορικών εξετάσεων, ως μεθόδων αξιολόγησης, εξασφαλίζεται υποχρεωτικά το αδιάβλητο της διαδικασίας.

Οι επιδόσεις των φοιτητών στα μαθήματα αξιολογούνται με εξ αποστάσεως μεθόδους, κατά την κρίση του διδάσκοντα, και υπό την προϋπόθεση ότι εξασφαλίζεται το αδιάβλητο της διαδικασίας αξιολόγησης, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα για την εξ αποστάσεως εκπαίδευση στο άρθρο 10.8 του παρόντος Κανονισμού.

Η αξιολόγηση της επίδοσης κάθε φοιτητή ολοκληρώνεται εντός της ακαδημαϊκής περιόδου που διδάσκεται το μάθημα και η βαθμολογία κατατίθεται εντός 15 ημερών από την ολοκλήρωση της τελευταίας δραστηριότητας αξιολόγησης.

Ο τελικός βαθμός κάθε μαθήματος προκύπτει από το σύνολο των επιδόσεων του φοιτητή σε συγκεκριμένους τομείς (π.χ. εργασίες, εξετάσεις κ.λπ.) σύμφωνα με τις οδηγίες που παρέχει ο διδάσκων στην αρχή του εξαμήνου. Ο ελάχιστος αποδεκτός βαθμός μαθήματος είναι το πέντε (5,00), με άριστα το δέκα (10,00). Κάθε μάθημα βαθμολογείται αυτοτελώς σε ακέραιες ή και μισές μονάδες.

Το Π.Μ.Σ. έχει τρεις εξεταστικές περιόδους. Αυτές διεξάγονται μετά την ολοκλήρωση του διδακτικού έργου (εξεταστικές περιόδους χειμερινού και εαρινού εξαμήνου), καθώς και τον Σεπτέμβριο (επαναληπτική εξεταστική περίοδος). Οι εξεταστικές περιόδους του Π.Μ.Σ. ταυτίζονται

ή εναρμονίζονται κατά το δυνατό με τις αντίστοιχες εξεταστικές περιόδους του προπτυχιακού προγράμματος σπουδών, όπως αυτές ορίζονται κάθε φορά στο Ακαδημαϊκό Ημερολόγιο του Ιδρύματος.

Σε περίπτωση αποτυχίας, προβλέπεται επαναληπτική αξιολόγηση κατά την περίοδο του Σεπτεμβρίου. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές μπορούν να αποτύχουν μόνο σε έως δύο μαθήματα στο έτος, μετά και από την επαναληπτική αξιολόγηση Σεπτεμβρίου. Σε αυτή την περίπτωση, η φοίτηση μπορεί, κατόπιν αιτιολογημένης αίτησης του φοιτητή, να παραταθεί, κατά την κρίση της Συντονιστικής Επιτροπής (Σ.Ε.) του Π.Μ.Σ. και με απόφαση της Συνέλευσης, έως ένα (1) εξάμηνο προκειμένου ο φοιτητής να εξεταστεί σε αυτά τα δύο (2) μαθήματα μία τελευταία φορά. με την προϋπόθεση ότι τηρείται το ανώτατο όριο διάρκειας φοίτησης όπως αυτό ορίζεται στο άρθρο 7.1 του παρόντος κανονισμού. Σε περίπτωση αποτυχίας στην εξέταση περισσότερων των δύο μαθημάτων, μετά και την επαναληπτική αξιολόγηση του Σεπτεμβρίου, οι φοιτητές διαγράφονται. Σε αυτήν την περίπτωση και κατόπιν αιτιολογημένης αίτησης του φοιτητή, η Συνέλευση του Τμήματος, κατόπιν εισήγησης της ΣΕ, δύναται να εγκρίνει συνέχιση του προγράμματος με επανεγγραφή του φοιτητή για επανάληψη της παρακολούθησης των μαθημάτων στα οποία απέτυχε με καταβολή ειδικών τελών φοίτησης, τα οποία ανέρχονται σε ποσοστό ίσο με 8% επί των συνολικών τελών φοίτησης στο Π.Μ.Σ.

Περιπτώσεις παραπτωμάτων όπως αυτό της αντιγραφής, της λογοκλοπής ή άλλου τρόπου φαλκίδευσης του αποτελέσματος των εξετάσεων, της ανάρμοστης συμπεριφοράς κ.λπ., συνεπάγονται διαγραφή από το Πρόγραμμα με απόφαση της Συνέλευσης, μετά από εισήγηση του Δ/ντή Μεταπτυχιακών Σπουδών.

Άρθρο 13

Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία - Επιβλέποντες/ουσες Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας

13.1. Εκπόνηση Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας

Για τη λήψη του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών απαιτείται η επιτυχής εκπόνηση και υποστήριξη διπλωματικής εργασίας, η έκταση της οποίας δεν θα πρέπει να είναι μικρότερη από 10.000 λέξεις και να υπερβαίνει τις 12.000 λέξεις, εκτός της βιβλιογραφίας και των παραρτημάτων.

Η διαδικασία επιλογής και ανάθεσης διπλωματικής εργασίας γίνεται στο δεύτερο μισό του Β ακαδημαϊκού εξαμήνου. Οι φοιτητές καλούνται να υποβάλουν έως 3 επιλογές από κατάλογο θεματικών ενοτήτων που προτείνεται από τη ΣΕ. Η Γραμματεία του Π.Μ.Σ. προωθεί αναλόγως τις επιλογές των φοιτητών στη Συντονιστική Επιτροπή, η οποία εισηγείται στη Συνέλευση την ανάθεση των διπλωματικών εργασιών στους φοιτητές, τον ορισμό των επιβλεπόντων και τη συγκρότηση των τριμελών εξεταστικών επιτροπών. Οι ακριβείς προθεσμίες προσδιορίζονται σε σχετική ανακοίνωση με απόφαση του Δ/ντη Π.Μ.Σ. Η Συνέλευση λαμβάνοντας υπόψη της εύρυθμη λειτουργία του Π.Μ.Σ. και τις δυνατότητες του

Τμήματος αποφασίζει για την τελική ανάθεση και επίβλεψη των εργασιών.

Προβλέπεται η δυνατότητα εκπόνησης διπλωματικής εργασίας σε συνεργασία με οργανισμό, εταιρία ή άλλο φορέα. Προκειμένου να ρυθμίζονται τυχόν θέματα εμπιστευτικότητας κ.λπ., το πλαίσιο συνεργασίας με τους ενδιαφερόμενους φορείς προσδιορίζεται με πρωτόκολλο συνεργασίας που εγκρίνεται από τη Συνέλευση του Τμήματος, κατόπιν εισήγησης της Συντονιστικής Επιτροπής.

Η διπλωματική εργασία εκπονείται κατά την θερινή περίοδο που ακολουθεί το εαρινό εξάμηνο σπουδών, με έναρξη από την ημερομηνία ενημέρωσης του φοιτητή για τον ορισμό θέματος και επιβλέποντα. Προϋπόθεση για την παρουσίαση της εργασίας είναι η επιτυχής ολοκλήρωση όλων των μαθημάτων του Προγράμματος Σπουδών και η ταμειακή ενημερότητα του φοιτητή.

13.2 Επίβλεψη Διπλωματικής Εργασίας

Δικαίωμα επίβλεψης διπλωματικών εργασιών έχουν οι κάτωθι υπό την προϋπόθεση ότι είναι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος:

α) Μέλη Δ.Ε.Π., Ε.Ε.Π., Ε.Δι.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. του Τμήματος ή άλλων Τμημάτων του ίδιου ή άλλου Α.Ε.Ι. ή Ανώτατου Στρατιωτικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Σ.Ε.Ι.), με πρόσθετη απασχόληση πέραν των νόμιμων υποχρεώσεών τους, αν το Π.Μ.Σ. έχει τέλη φοίτησης,

β) Ομότιμοι Καθηγητές ή αφυπηρηθέντα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος ή άλλων Τμημάτων του ίδιου ή άλλου Α.Ε.Ι.,

γ) Συνεργαζόμενοι καθηγητές,

δ) Εντεταλμένοι διδάσκοντες,

ε) Επισκέπτες καθηγητές ή επισκέπτες ερευνητές,

στ) Ερευνητές και ειδικοί λειτουργικοί επιστήμονες ερευνητικών και τεχνολογικών φορέων του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014 (Α' 258) ή λοιπών ερευνητικών κέντρων και ινστιτούτων της ημεδαπής ή αλλοδαπής.

Με απόφαση της Συνέλευσης δύναται να ανατίθεται η επίβλεψη διπλωματικών εργασιών και σε μέλη Δ.Ε.Π., Ε.Ε.Π. και Ε.Δι.Π. του Τμήματος, που δεν έχουν αναλάβει διδακτικό έργο στο Π.Μ.Σ. υπό την προϋπόθεση ότι είναι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος.

Τα μέλη της επιτροπής πρέπει να έχουν την ίδια ή συναφή επιστημονική ειδικότητα με το γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ.

Σε εξαιρετικές περιπτώσεις αντικειμενικής αδυναμίας άσκησης καθηκόντων επίβλεψης επί μακρό χρονικό διάστημα ή ύπαρξης άλλου σπουδαίου λόγου, η Συνέλευση του Τμήματος, κατόπιν εισήγησης της Σ.Ε. και εκτιμώντας τις περιστάσεις, δύναται να προβεί στην αντικατάσταση του επιβλέποντα ή μέλους της Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής.

Κάθε διδάσκων του Π.Μ.Σ. μπορεί να αναλαμβάνει την επίβλεψη έως 5 διπλωματικών εργασιών ανά έτος.

13.3 Γλώσσα συγγραφής

Η γλώσσα εκπόνησης της διπλωματικής εργασίας είναι η ελληνική, με δυνατότητα επιλογής και της αγγλικής. Εάν η γλώσσα συγγραφής της διπλωματικής εργασίας είναι η ελληνική, τότε στη διπλωματική εργασία υποχρεωτικά περιλαμβάνεται μία εκτεταμένη περίληψη στην αγγλική. Εάν επιλεγεί ως γλώσσα συγγραφής η αγγλική, τότε στη διπλωματική εργασία υποχρεωτικά περιλαμβάνεται μία εκτεταμένη περίληψη στην ελληνική.

13.4. Εξέταση Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας
Ο φοιτητής συνεργάζεται με τον επιβλέποντα και εφόσον έχει τη σύμφωνη γνώμη του, καταθέτει την εργασία σε ηλεκτρονική μορφή στη γραμματεία του Π.Μ.Σ. μέχρι την 30η Σεπτεμβρίου ή την επόμενη εργάσιμη εφόσον είναι αργία.

Δίνεται η δυνατότητα παράτασης μέχρι τις 30 Νοεμβρίου, με μείωση βαθμολογίας της διπλωματικής εργασίας κατά 10%. Σε κάθε περίπτωση, η οριστική υποβολή της διπλωματικής εργασίας είναι δυνατή μέχρι την 31η Ιανουαρίου του επόμενου ακαδημαϊκού έτους από αυτό της εισαγωγής του στο Π.Μ.Σ., με συνολική μείωση βαθμολογίας κατά 20%. Σε διαφορετική περίπτωση κινείται η διαδικασία διαγραφής του φοιτητή.

Προϋπόθεση για να θεωρείται έγκυρη η υποβολή εργασίας εντός της εκάστοτε προθεσμίας αποτελεί η επίδοση του πλήρους και οριστικού κειμένου της στον επιβλέποντα το αργότερο 15 ημέρες πριν την προθεσμία αυτή και η επικοινωνία με τον επιβλέποντα καθηγητή τουλάχιστον 3 φορές κατά τη διάρκεια της συγγραφής της εργασίας.

Για τη διασφάλιση της ορθής και δεοντολογικής χρήσης πηγών και την αποτροπή φαινομένων λογοκλοπής, κατά την κατάθεση της Μ.Δ.Ε. πρέπει απαραίτητα να επισυνάπτεται η αναφορά κειμενικής ταύτισης από το λογισμικό ανίχνευσης λογοκλοπής «Turnitin». Σημειώνεται ότι κατά τον ορισμό της λογοκλοπής ως «ιδιοποίηση ξένης πνευματικής περιουσίας» σε αυτήν εμπίπτει και η χρήση εργαλείων τεχνητής νοημοσύνης, όπως το λογισμικό ChatGPT. Τυχόν διαπίστωσή της επιφέρει ανάλογες βαριές κυρώσεις. Ο έλεγχος κειμενικής ομοιότητας γίνεται από τους φοιτητές με το λογισμικό turnitin μέσω του eclass, με ευθύνη του επιβλέποντα.

Για όλες τις εργασίες ισχύει ο Κανονισμός κατά της Λογοκλοπής του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου.

Μετά τη λήξη της προθεσμίας, η Γραμματεία προωθεί τη Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία στα μέλη της Εξεταστικής Επιτροπής.

Η προφορική εξέταση πραγματοποιείται μέσα σε 1 μήνα από την λήξη της προθεσμίας υποβολής της διπλωματικής εργασίας και με την προϋπόθεση της επιτυχούς αξιολόγησης στα προβλεπόμενα μαθήματα και της ταμειακής ενημερότητας του φοιτητή. Η απόφαση της τριμελούς εξεταστικής επιτροπής σχετικά με τη βαθμολόγηση της εργασίας λαμβάνεται με βάση τον μέσο όρο της βαθμολογίας των τριών μελών της επιτροπής. Η επιτροπή μπορεί να εξαρτήσει το βαθμό από την υποβολή νέου κειμένου με βελτιώσεις τεχνικού χαρακτήρα, εντός ενός μήνα από την ημερομηνία υποστηρίξεως.

Σε περίπτωση αρνητικής κρίσης της Διπλωματικής Εργασίας, δίνεται η δυνατότητα υποβολής διορθωμένου κειμένου αποκλειστικά εντός 1 μήνα από την ημερομηνία της παρουσίασης.

Σε περίπτωση νέας αρνητικής κρίσης της Μ.Δ.Ε. (δηλαδή και μετά τη δεύτερη υποβολή), η Συνέλευση αποφασίζει αν ο φοιτητής επαναλαμβάνει τη διαδικασία με το ίδιο ή με νέο θέμα, υπό την προϋπόθεση ότι δεν έχει υπερβεί την ανώτατη διάρκεια φοίτησης, ή αν διαγράφεται οριστικά από το πρόγραμμα μη έχοντας ολοκληρώσει επιτυχώς τη φοίτησή του.

Οι μεταπτυχιακές διπλωματικές εργασίες, εφόσον εγκριθούν από την εξεταστική επιτροπή, αναρτώνται υποχρεωτικά στο Ιδρυματικό Αποθετήριο του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου «Αμητός», σύμφωνα με τη διαδικασία που αναλύεται στον οδηγό της Βιβλιοθήκης και του Κέντρου Ενημέρωσης (BIKEP) του Ιδρύματος.

Μετά την ολοκλήρωση της υποβολής στον Αμητό και την έγκριση της καταχώρησης και της δημοσίευσής της, καμία αλλαγή στην εργασία δεν είναι δυνατή.

Απόσυρση και διαγραφή δεν είναι δυνατή, καθώς οι εργασίες αποτελούν πνευματική ιδιοκτησία του Ιδρύματος.

Όλες οι εγκεκριμένες μεταπτυχιακές διπλωματικές εργασίες που έχουν κατατεθεί στο Ιδρυματικό Αποθετήριο του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου είναι αναρτημένες στη σελίδα του ιδρυματικού αποθετηρίου στην οποία καταλογογραφούνται οι διπλωματικές εργασίες του Π.Μ.Σ.

Στην περίπτωση που, μετά την απονομή του διπλώματος, διαπιστωθεί ότι η Μ.Δ.Ε. αποτελεί προϊόν λογοκλοπής, η Συνέλευση του Τμήματος ή μπορεί να ανακαλέσει τον μεταπτυχιακό τίτλο με νεότερη απόφασή της.

13.5 Οδηγίες συγγραφής της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας

Για τη συγγραφή της διπλωματικής εργασίας, οι φοιτητές ακολουθούν τον «Οδηγό εκπόνησης διπλωματικών εργασιών και διδακτορικών διατριβών» του Τμήματος.

13.6 Αξιολόγηση επίδοσης στη Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία

Η μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία αξιολογείται, τόσο ως προς την ποιότητα της εργασίας που κατατίθεται, όσο και ως προς την ποιότητα με την οποία γίνεται προφορικά η υπεράσπισή της. Η γραπτή αξιολόγηση προηγείται χρονικά της προφορικής αξιολόγησης. Προϋπόθεση για την προφορική αξιολόγηση είναι η γραπτή εργασία να έχει αξιολογηθεί με τουλάχιστον 50% ανεξάρτητα από τα επιμέρους κριτήρια.

Ο τελικός βαθμός προκύπτει ως η συνισταμένη βαθμολογία που προκύπτει από τις επιμέρους διαδικασίες αξιολόγησης ενώ οι επιμέρους βαθμοί προκύπτουν ως μέσος όρος των βαθμών της τριμελούς επιτροπής, όπως απεικονίζεται στον ακόλουθο πίνακα. Σε περίπτωση που η απόκλιση μεταξύ των βαθμών της τριμελούς αποκλίνουν περισσότερο από 30 ποσοστιαίες μονάδες η εργασία αξιολογείται από τέταρτο αξιολογητή με απόφαση του Δ/ντή Π.Μ.Σ.

Κριτήριο	Βαρύτητα	Βαθμός Κριτή 1	Βαθμός Κριτή 2	Βαθμός Κριτή 3	Μ.Ο.
Η γραπτή εργασία ικανοποιεί κριτήρια επιτυχίας σε βαθμό:	70%	(0-100)	(0-100)	(0-100)	Χ/3
Προφορική εξέταση της διπλωματικής	30%	(0-100)	(0-100)	(0-100)	Ψ/3
Υποσύνολο	100%	B1	B2	B3	Μ.Ο.(Β)

Κλίμακες και Κριτήρια:

Γραπτή αξιολόγηση

Η βαθμολογία της εργασίας κατατίθεται οριστικά, τεκμηριώνεται σύμφωνα με το εξής βαθμολόγιο.

Κριτήρια	Επεξήγηση	Βαρύτητα	Κλίμακα
Σαφήνεια ζητούμενου και της μεθοδολογίας	- Ευδιάκριτη διατύπωση ερευνητικού ερωτήματος και στόχων προς επίτευξη με ορθή επιχειρηματολογία - Τεκμηριωμένη επιλογή της μεθοδολογίας	25%	1-100
Επισκόπηση βιβλιογραφίας και θεωρητικό πλαίσιο ανάλυσης	- Σφαιρική επισκόπηση της υφιστάμενης γνώσης και της καίριας βιβλιογραφίας - Ανάπτυξη ολοκληρωμένου πλαισίου ανάλυσης του αντικειμένου	25%	1-100
Συλλογή στοιχείων, ανάλυση και παρουσίαση ευρημάτων, συμπεράσματα	- Άρτια συλλογή στοιχείων και δεδομένων που συνάδουν με την επιλεγμένη μέθοδο - Εμφανής και εκτενής ανάλυση με κατάλληλες μεθόδους - Άρτια παρουσίαση ευρημάτων και συμπερασμάτων που δείχνουν ικανότητα κριτικής διερεύνησης και αξιολόγησής τους	25%	1-100
Αριότητα παρουσίασης και επιχειρηματολογίας	- Πλήρης συμμόρφωση με τα πρότυπα μορφοποίησης ως προς τη δομή, την εμφάνιση και την αλληλουχία της επιχειρηματολογίας - Άριστος χειρισμός της γλώσσας, χωρίς εσφαλμένα σύνταξη.	25%	1-100

Στον πίνακα που ακολουθεί δίνεται ένα περίγραμμα των επιστημονικών προδιαγραφών που ανταποκρίνονται σε κάθε διάστημα βαθμολογίας που προκύπτει σύμφωνα με το ως άνω βαθμολόγιο.

<50	50-69	70-79	80-89	90-100
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Η εργασία ΔΕΝ πληροί τις προδιαγραφές για Μεταπτυχιακή ή διπλωματική εργασία ▪ Χρήζει σημαντικών βελτιώσεων πριν να μπορεί να γίνει αποδεκτή. ▪ Ο χειρισμός της γλώσσας παρουσιάζει σημαντικά σφάλματα. ▪ Η διπλωματική δεν μπορεί να συνεχίσει στη διαδικασία προφορικής αξιολόγησης. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Η εργασία είναι επαρκής για Μεταπτυχιακή ή διπλωματική εργασία, παρουσιάζει ικανοποιητική ή δομή και μεθοδολογία. ▪ Η εργασία είναι άρτια χωρίς ευδιάκριτα στοιχεία πρωτοτυπίας. ▪ Οι προδιαγραφές (μορφοποίησης εμφάνισης) εργασίας τηρούνται πλημμελώς. ▪ Ο χειρισμός της γλώσσας παρουσιάζει σφάλματα απροσεξίας. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Η εργασία είναι επαρκής για Μεταπτυχιακή ή διπλωματική εργασία, παρουσιάζει ικανοποιητική δομή και μεθοδολογία. ▪ Η εργασία είναι άρτια επιστημονικά και εμφανίζει μερικά ευδιάκριτα στοιχεία πρωτοτυπίας, αλλά δεν ανταποκρίνεται στις προσδοκίες μίας επιστημονικής δημοσίευσης. ▪ Οι προδιαγραφές (μορφοποίησης εμφάνισης) εργασίας τηρούνται επαρκώς. ▪ Ο χειρισμός της γλώσσας δεν παρουσιάζει σφάλματα. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Η εργασία είναι άρτια επιστημονικά και περιέχει ευδιάκριτα στοιχεία πρωτοτυπίας. ▪ Το έργο που παρουσιάζεται μπορεί να εξελιχθεί σε άρτια επιστημονική δημοσίευση με κάποια πρόσθετη επεξεργασία και συμπληρώσεις. ▪ Οι προδιαγραφές (μορφοποίησης εμφάνισης) μίας επιστημονικής εργασίας τηρούνται επαρκώς. ▪ Ο χειρισμός της γλώσσας είναι άρτιος. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Η εργασία είναι άριστη, και εμφανίζει σημαντική πρωτοτυπία. ▪ Το έργο που παρουσιάζεται πληροί τα κριτήρια για να γίνει δεκτό ως επιστημονική δημοσίευση και δύναται να αποτελέσει συμβολή στο επιστημονικό πεδίο αναφοράς. ▪ Οι προδιαγραφές (μορφοποίησης εμφάνισης) μίας επιστημονικής εργασίας τηρούνται πλήρως. ▪ Ο χειρισμός της γλώσσας είναι άριστος.

Αξιολόγηση προφορικής εξέτασης

Η αξιολόγηση της προφορικής εξέτασης προκύπτει ως ο μέσος όρος των βαθμών από τα μέλη της τριμελούς επιτροπής. Προϋπόθεση για την προφορική εξέταση είναι η γραπτή αξιολόγηση να έχει συγκεντρώσει συνολική βαθμολογία τουλάχιστον 50% ανεξάρτητα των επιμέρους κριτηρίων.

Η διαδικασία περιλαμβάνει ολιγόλεπτη παρουσίαση της έρευνας από τον φοιτητή ή φοιτήτρια ακολουθούμενη από ολιγόλεπτη συζήτηση με τα μέλη της τριμελούς επιτροπής και τυχόν παρευρισκόμενους. Η συζήτηση αφορά σε ερωτήσεις που τίθενται επί της διπλωματικής

εργασίας και της έρευνας που εκπονήθηκε, από τα μέλη της τριμελούς επιτροπής προς τον φοιτητή και ενδεχομένως από άλλους παρευρισκόμενους κατά την οποία κρίνεται η ανταπόκριση του φοιτητή στα σχετικά ερωτήματα. Την συζήτηση συντονίζει ο επιβλέπων καθηγητής ή άλλο μέλος της τριμελούς επιτροπής. Αθροιστικά τα χρονικά όρια της παρουσίασης και της συζήτησης ανά διπλωματική εργασία, δεν μπορούν να είναι λιγότερο από 20 λεπτά της ώρας ή να υπερβαίνουν τα 30 λεπτά της ώρας. Οι χρόνοι αυτοί καθορίζονται κατά την κατάρτιση του ωρολογίου προγράμματος παρουσιάσεων με εισήγηση του Δ/ντή Π.Μ.Σ.

0-25	25-50	50-75	75-100
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Η παρουσίαση ήταν πλημμελής και δυσνόητη. ▪ Ο/η ομιλητής δεν είχε προετοιμαστεί καταλλήλως και δεν σεβάστηκε το χρόνο. Το οπτικοακουστικό υλικό ήταν δυσνόητο και είχε σημαντικά σφάλματα. ▪ Δεν ανταποκρίθηκε ικανοποιητικά στη συζήτηση που ακολούθησε 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Η παρουσίαση ήταν επαρκής. ▪ Ο /η ομιλητής είχε προετοιμαστεί μερικώς ▪ Ο χρόνος τηρήθηκε πλημμελώς. ▪ Το υλικό υποστήριζε μερικώς το περιεχόμενο της εργασίας ▪ Η ανταπόκριση στη συζήτηση ήταν επαρκής. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Η παρουσίαση ήταν άρτια. ▪ Ο/η ομιλητής είχε προετοιμαστεί πλήρως. ▪ Το οπτικοακουστικό υλικό υποστήριζε επαρκώς το περιεχόμενο της εργασίας. ▪ Ο χρόνος τηρήθηκε στο ακέραιο. ▪ Η ανταπόκριση στη συζήτηση ήταν ικανοποιητική. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Η παρουσίαση ήταν άριστη ▪ Ο/η ομιλητής είχε προετοιμαστεί πλήρως. ▪ Το οπτικοακουστικό υλικό υποστήριζε πλήρως το περιεχόμενο της εργασίας. ▪ Ο χρόνος τηρήθηκε στο ακέραιο. ▪ Η ανταπόκριση στη συζήτηση ήταν άριστη.

Άρθρο 14**Τρόπος υπολογισμού βαθμού Δ.Μ.Σ.**

Ο βαθμός του Δ.Μ.Σ. προκύπτει με πολλαπλασιασμό των βαθμών όλων των μαθημάτων και της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας επί τον αντίστοιχο αριθμό ECTS, εν συνεχεία πρόσθεση όλων των γινομένων και τέλος διαίρεση του αθροίσματος δια του αριθμού 75.

Άρθρο 15**Υποχρεώσεις για τη λήψη του Δ.Μ.Σ.**

Για τη λήψη του Δ.Μ.Σ. απαιτείται:

- Η επαρκής φοίτηση,
- η συγκέντρωση 75 πιστωτικών μονάδων ECTS (ΠΜ-ECTS) μέσω της επιτυχούς ολοκλήρωσης των συναφών ακαδημαϊκών υποχρεώσεων των φοιτητών κατά τη διάρκεια δύο (2) διδακτικών περιόδων, τα οποία ακολουθούνται από την εκπόνηση μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας. Οι 60 ΠΜ-ECTS αντιστοιχούν στις κάθε είδους εκπαιδευτικές δραστηριότητες των δύο διδακτικών περιόδων (ανά 30 ΠΜ-ECTS σε κάθε εξάμηνο), ενώ οι

υπόλοιπες 15 ΠΜ-ECTS αντιστοιχούν στην μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία,

- η καταβολή των προβλεπόμενων τελών φοίτησης.

Άρθρο 16**Διαδικασίες αξιολόγησης μαθημάτων/ διδασκόντων από τους μεταπτυχιακούς φοιτητές**

Στο τέλος κάθε εξαμήνου, πραγματοποιείται αξιολόγηση των μαθημάτων και των διδασκόντων, ηλεκτρονικά, από τους μεταπτυχιακούς φοιτητές σύμφωνα με τις διαδικασίες που έχει θεσπίσει το Ίδρυμα υπό την εποπτεία της ΜΟ.ΔΙ.Π.

Η αξιολόγηση των μαθημάτων γίνεται μέσω του ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος της ΜΟ.ΔΙ.Π. Το σύστημα αυτό είναι συνδεδεμένο με το ηλεκτρονικό σύστημα Γραμματειών του Ιδρύματος και κάθε φοιτητής μπορεί να αξιολογήσει από οποιονδήποτε υπολογιστή τα μαθήματα που έχει δηλώσει, με διατήρηση της ανωνυμίας του. Οι φοιτητές ειδοποιούνται από τη γραμματεία του Π.Μ.Σ. για τον χρόνο έναρξης και λήξης της περιόδου

αξιολόγησης και λαμβάνουν λεπτομερείς οδηγίες για τον τρόπο διεξαγωγής της, η δε διάρκεια της περιόδου αξιολόγησης είναι από δύο έως τρεις εβδομάδες.

Πιο συγκεκριμένα, οι μεταπτυχιακοί φοιτητές, εισερχόμενοι στο σύστημα της ηλεκτρονικής Γραμματείας ή σε άλλο κατάλληλα διαμορφωμένο σύστημα του Πανεπιστημίου, μπορούν να αξιολογήσουν κάθε μάθημα που έχουν δηλώσει και παρακολουθούν. Για κάθε μάθημα καλούνται να απαντήσουν σε μια σειρά ερωτημάτων στα οποία τυπικά χρησιμοποιείται κλίμακα από 1 (χαμηλότερος βαθμός) - 5 (υψηλότερος βαθμός). Τα ερωτήματα της φόρμας αξιολόγησης αφορούν το διδαχθέν μάθημα και εστιάζουν:

α) Στην ύλη του μαθήματος
 β) στο εκπαιδευτικό υλικό που χρησιμοποιήθηκε
 γ) στα εκπαιδευτικά βοηθήματα που προσφέρθηκαν
 δ) στη συσχέτιση του πραγματικού φόρτου εργασίας του φοιτητή με τις πιστωτικές μονάδες του μαθήματος
 ε) στο διαθέσιμο υλικό της βιβλιοθήκης
 στ) στην καθοδήγηση που παρασχέθηκε από τον διδάσκοντα

ζ) στην ικανότητα του διδάσκοντα να:
 - οργανώνει την ύλη του μαθήματος,
 - αναλύει και να παρουσιάζει τις έννοιες του μαθήματος,
 - ενθαρρύνει τους φοιτητές να διατυπώνουν απορίες και ερωτήσεις,

η) στη συνέπεια του διδάσκοντα στα διδακτικά του καθήκοντα.

Η Ομάδα Εσωτερικής Αξιολόγησης (ΟΜ.Ε.Α.) του Τμήματος διαθέτει πρόσβαση, μέσω του ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος της ΜΟ.ΔΙ.Π., σε στατιστικά στοιχεία για την αξιολόγηση των μαθημάτων, τα οποία επεξεργάζεται και υποβάλλει εισήγηση στα αρμόδια όργανα.

Παράλληλα η ΜΟ.ΔΙ.Π. επεξεργάζεται τα αποτελέσματα των προηγούμενων περιόδων αξιολογήσεων και τα σχετικά στατιστικά στοιχεία αναρτώνται στην ιστοσελίδα της ΜΟ.ΔΙ.Π.

Τα αποτελέσματα της αξιολόγησης κοινοποιούνται στον Διευθυντή του Π.Μ.Σ., στην ΟΜ.Ε.Α του Τμήματος και στον κάθε διδάσκοντα ξεχωριστά.

Άρθρο 17

Λόγοι και διαδικασία διαγραφής από το Π.Μ.Σ.

Η Συνέλευση του Τμήματος, κατόπιν εισήγησης της ΣΕ, δύναται να αποφασίσει τη διαγραφή μεταπτυχιακών φοιτητών εάν:

1. Υπερβούν το ανώτατο όριο απουσιών.
2. Έχουν αποτύχει στην εξέταση μαθήματος ή μαθημάτων και δεν έχουν ολοκληρώσει επιτυχώς το πρόγραμμα σύμφωνα με όσα ορίζονται στον παρόντα κανονισμό.
3. Υπερβούν τη μέγιστη χρονική διάρκεια φοίτησης στο Π.Μ.Σ., όπως ορίζεται στον παρόντα Κανονισμό, εκτός αν συντρέχουν αποδεδειγμένα σοβαροί και εξαιρετικοί λόγοι.
4. Διαπιστωθεί παράβαση κανόνων ακαδημαϊκής δεοντολογίας, όπως π.χ. η λογοκλοπή.,

5. Τελέσουν αξιόποινες ή πειθαρχικά ελεγχόμενες πράξεις που εκθέτουν και ζημιώνουν το Τμήμα, τη Σχολή και γενικότερα το Πανεπιστήμιο και πιο συγκεκριμένα τις ακόλουθες πράξεις που προβλέπονται από το άρθρο 197 του ν. 4957/2022:

- Καταστροφή περιουσίας του Α.Ε.Ι., κινητής ή ακίνητης, που χρησιμοποιείται από το Α.Ε.Ι. ή μέλη της πανεπιστημιακής κοινότητας,
- παρεμπόδιση της εύρυθμης λειτουργίας του Α.Ε.Ι., συμπεριλαμβανομένης τόσο της εκπαιδευτικής, ερευνητικής ή διοικητικής λειτουργίας του όσο και της λειτουργίας των μονομελών και συλλογικών οργάνων και των υπηρεσιών του, καθώς και της χρήσης των εγκαταστάσεων και του εξοπλισμού του,
- χρήση απαγορευμένων ουσιών, που εμπίπτουν στον ν. 4139/2013 (Α' 74), εντός του Α.Ε.Ι. και η οποιαδήποτε συμβολή στη διακίνηση αυτών,
- τέλεση οποιουδήποτε πλημμελήματος ή κακουργήματος εφόσον συνδέεται με τη φοιτητική ιδιότητα.

6. Δεν καταβάλλουν το προβλεπόμενο τέλος φοίτησης.

7. Αυτοδίκαια κατόπιν αιτήσεως των μεταπτυχιακών φοιτητών.

Πριν την έκδοση απόφασης διαγραφής μεταπτυχιακού φοιτητή, το αρμόδιο όργανο υποχρεωτικά καλεί τον φοιτητή για ακρόαση και έκθεση των απόψεών του.

Άρθρο 18

Χρηματοδότηση-Οικονομική διαχείριση Π.Μ.Σ.

Οι πόροι Π.Μ.Σ. του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου δύνανται να προέρχονται από:

- α) Τέλη φοίτησης,
- β) δωρεές, χορηγίες και πάσης φύσεως οικονομικές ενισχύσεις,
- γ) κληροδοτήματα,
- δ) πόρους από ερευνητικά έργα ή προγράμματα,
- ε) ιδίους πόρους του Α.Ε.Ι., και
- στ) τον κρατικό προϋπολογισμό ή το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων.

Η διαχείριση των πόρων των Π.Μ.Σ. του ΠΑΠΕΛ πραγματοποιείται από τον Ε.Λ.Κ.Ε. του Ιδρύματος.

Οι πόροι των Π.Μ.Σ. κατανέμονται ως εξής:

- α) Ποσό που αντιστοιχεί στο τριάντα τοις εκατό (30%) των συνολικών εσόδων που προέρχονται από τέλη φοίτησης παρακρατείται από τον Ε.Λ.Κ.Ε. Στο ποσό αυτό συμπεριλαμβάνεται το ποσοστό παρακράτησης υπέρ του Ε.Λ.Κ.Ε. για την οικονομική διαχείριση των Π.Μ.Σ. Με απόφαση του Συμβουλίου Διοίκησης που λαμβάνεται έως το τέλος Μαρτίου κάθε έτους αποφασίζεται αν το υπόλοιπο ποσό, μετά την αφαίρεση της παρακράτησης υπέρ Ε.Λ.Κ.Ε., μεταφέρεται στον τακτικό προϋπολογισμό ή διατίθεται για τη δημιουργία έργων/προγραμμάτων μέσω του Ε.Λ.Κ.Ε., με σκοπό την κάλυψη κατά προτεραιότητα των αναγκών Π.Μ.Σ. που λειτουργούν χωρίς τέλη φοίτησης και την κάλυψη ερευνητικών, εκπαιδευτικών και λειτουργικών αναγκών του Ιδρύματος. Στα έσοδα του Π.Μ.Σ. που προέρχονται από δωρεές, χορηγίες, πάσης φύσεως οικονομικές ενισχύσεις, κληροδοτήματα και πόρους από ερευνητικά έργα ή προγράμματα πραγματοποιείται η παρακράτηση υπέρ Ε.Λ.Κ.Ε. που ισχύει για τα έσοδα από αντίστοιχες πηγές χρηματοδότησης,

β) το υπόλοιπο ποσό των συνολικών εσόδων του Π.Μ.Σ. διατίθεται για την κάλυψη των λειτουργικών δαπανών του Π.Μ.Σ.

Άρθρο 19

Τέλη φοίτησης

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές του Π.Μ.Σ. υποχρεούνται στην καταβολή τελών φοίτησης. Η πλήρης εξόφληση των τελών φοίτησης αποτελεί προϋπόθεση της απονομής του Δ.Μ.Σ.

Το ύψος των προβλεπόμενων τελών φοίτησης για το σύνολο του προγράμματος καθορίζεται στο ποσό των 3.000 ευρώ, το οποίο καταβάλλεται τμηματικά σε τρεις (3) δόσεις και σε ημερομηνίες που καθορίζονται με απόφαση της Συνέλευσης και ανακοινώνονται στην πρόσκληση υποβολής αιτήσεων.

Η καταβολή των τελών φοίτησης γίνεται στον Ειδικό Λογαριασμό Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.) ο οποίος είναι αρμόδιος για τη διαχείρισή τους.

Σύμφωνα με απόφαση της Συνέλευσης, οι φοιτητές που δεν καταβάλλουν τη 2η δόση των τελών φοίτησης στις προβλεπόμενες ημερομηνίες δεν μπορούν:

- Να δηλώσουν μάθημα επιλογής εαρινού εξαμήνου
- να παρακολουθήσουν τα μαθήματα του εαρινού εξαμήνου (υποχρεωτικά και επιλογής).

Οι φοιτητές που δεν καταβάλλουν τη 3η δόση των τελών φοίτησης στις προβλεπόμενες ημερομηνίες δεν μπορούν:

- Να αναλάβουν διπλωματική εργασία πριν την τακτοποίηση της οικονομικής εκκρεμότητάς τους χωρίς να μεταβάλλονται γι' αυτούς οι προβλεπόμενες προθεσμίες κατάθεσής της.

Σε περίπτωση μη τήρησης των οικονομικών υποχρεώσεων, η ΣΕ του Π.Μ.Σ. μπορεί να εισηγηθεί στη Συνέλευση του Τμήματος διαγραφή των εν λόγω φοιτητών.

19.1. Απαλλαγή από τέλη φοίτησης

Εγγεγραμμένοι φοιτητές που έχουν επιλεγεί να φοιτήσουν στο Π.Μ.Σ. δύνανται να φοιτούν δωρεάν, εφόσον πληρούν τα οικονομικά ή κοινωνικά κριτήρια και τις προϋποθέσεις αριστείας στον πρώτο κύκλο σπουδών τους, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

Ειδικότερα, από τα τέλη φοίτησης απαλλάσσονται οι φοιτητές του Π.Μ.Σ., που εκπληρώνουν αθροιστικά τις εξής προϋποθέσεις: α) κατέχουν βαθμό ίσο ή ανώτερο από 7,5/10 στο πτυχίο του πρώτου κύκλου σπουδών, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παρ. 1 του άρθρου 86 του ν. 4957/2022, β) εκπληρώνουν τα οικονομικά/κοινωνικά κριτήρια που περιγράφονται στις παρ. 4 και 5 του άρθρου 86 του ν. 4957/2022. Για την απαλλαγή από τέλη φοίτησης ακολουθείται η εκάστοτε σχετική υπουργική απόφαση.

Ο συνολικός αριθμός των απαλλασσόμενων φοιτητών από τα τέλη φοίτησης δεν δύναται να υπερβαίνει τον αριθμό που αντιστοιχεί στο τριάντα τοις εκατό (30%) του συνόλου των εγγεγραμμένων φοιτητών ανά ακαδημαϊκό έτος.

Αν κατά τον αριθμητικό υπολογισμό του αριθμού των δικαιούχων απαλλαγής από τα τέλη φοίτησης προκύπτει δεκαδικός αριθμός, γίνεται στρογγυλοποίηση στην πλη-

σιέστερη ακέραιη μονάδα. Αν ο αριθμός των δικαιούχων απαλλαγής υπερβαίνει το ποσοστό της παρούσας, οι δικαιούχοι επιλέγονται με σειρά φθίνουσας κατάταξης έως τη συμπλήρωση του αριθμού.

Η αίτηση για τη δωρεάν φοίτηση ανά Π.Μ.Σ. υποβάλλεται μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας εισδοχής των φοιτητών στο Π.Μ.Σ.

Η δυνατότητα απαλλαγής από την υποχρέωση καταβολής τελών φοίτησης παρέχεται αποκλειστικά για τη φοίτηση σε ένα (1) Π.Μ.Σ. που οργανώνεται από Α.Ε.Ι. της ημεδαπής.

Δεν δικαιούνται απαλλαγής όσοι λαμβάνουν υποτροφία από άλλη πηγή.

Οι πολίτες τρίτων χωρών δεν έχουν δικαίωμα υποβολής αίτησης για την απαλλαγή από την υποχρέωση καταβολής τελών φοίτησης σε Π.Μ.Σ.

Η εξέταση των αιτήσεων και της συνδρομής των κριτηρίων απαλλαγής από τα τέλη φοίτησης πραγματοποιείται από τη Συνέλευση του Τμήματος. Για την αποδοχή ή απόρριψη της αίτησης εκδίδεται αιτιολογημένη απόφαση περί αποδοχής ή απόρριψης της αίτησης.

Με αιτιολογημένη απόφαση του αρμόδιου οργάνου του Π.Μ.Σ., φοιτητές του Π.Μ.Σ. δύνανται να απαλλάσσονται, εν όλω ή εν μέρει, από την υποχρέωση καταβολής διδάκτρων, υπό την προϋπόθεση παροχής έργου προς το πρόγραμμα ή το Α.Ε.Ι. Λεπτομέρειες σχετικά με την εφαρμογή της παρούσας θα καθορίζονται με απόφαση της Συνέλευσης.

Άρθρο 20

Υποτροφίες

Το Π.Μ.Σ. δύναται να χορηγεί ανταποδοτικές υποτροφίες προς τους φοιτητές προγραμμάτων δεύτερου κύκλου σπουδών για την παροχή ερευνητικού, επιστημονικού, διοικητικού, τεχνικού και λοιπού υποστηρικτικού έργου των δραστηριοτήτων του Ιδρύματος σύμφωνα με όσα ορίζονται στις διατάξεις της παρ. 2, του άρθρου 283 του ν. 4957/2022 και στον εσωτερικό Κανονισμό του Ιδρύματος.

Οι υποτροφίες χορηγούνται βάσει αντικειμενικών κριτηρίων ακαδημαϊκών, οικονομικών και κοινωνικών, κατόπιν απόφασης της Συνέλευσης του Τμήματος. Επιπλέον, το Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος (ΙΣΝ) προσφέρει, με αποκλειστική δωρεά του, δέκα (10) υποτροφίες πλήρους κάλυψης των τελών φοίτησης, για χρονικό διάστημα δέκα χρόνων από το ακαδημαϊκό έτος 2016-17 και εξής, στη μνήμη του Ιδρυτή και Γενικού Διευθυντή της Κοινωνικού Οργάνωσης PRAKSIS, Τζανέτου Αντύπα, αποκλειστικά για τους φοιτητές του Π.Μ.Σ. «Διακυβέρνηση και Δημόσιες Πολιτικές».

Οι υποτροφίες δίδονται στη βάση τεσσάρων κριτηρίων:

- Ακαδημαϊκές επιδόσεις, όπως τεκμηριώνονται από τους ακαδημαϊκούς τίτλους σπουδών και την ακαδημαϊκή δραστηριότητα,
- οικονομική δυσχέρεια για τη συνέχιση των σπουδών,
- εμπειρία εθελοντισμού και
- ηγετικές ικανότητες και οι λεπτομέρειες για τη διαδικασία υποβολής αιτήσεων και επιλογής ανακοινώνονται

στην ιστοσελίδα του Π.Μ.Σ Τα ως άνω στοιχεία αναγράφονται στην πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος κάθε ακαδημαϊκού έτους.

Άρθρο 21

Τελετουργικό αποφοίτησης και τύπος απονεμόμενου διπλώματος (Δ.Μ.Σ.)

Οι φοιτητές ολοκληρώνει τις σπουδές για την απόκτηση Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) με τη συμπλήρωση του ελάχιστου αριθμού μαθημάτων και πιστωτικών μονάδων που απαιτούνται για τη λήψη του Δ.Μ.Σ. καθώς και την επιτυχή ολοκλήρωση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας. Τα ονόματα των διπλωματούχων εγκρίνονται από τη Συνέλευση του Τμήματος που διαπιστώνει την επιτυχή ολοκλήρωση της φοίτησης προκειμένου να απονεμηθεί το Δ.Μ.Σ.

Στον απόφοιτο του Π.Μ.Σ. δύναται να χορηγείται, κατόπιν αίτησής του, πριν από την απονομή, βεβαίωση ότι έχει περατώσει επιτυχώς την παρακολούθηση του Προγράμματος.

Η καθομολόγηση και η απονομή των Δ.Μ.Σ. γίνεται δημόσια σε ειδική τελετή ενώπιον του Διευθυντή του Π.Μ.Σ., του Κοσμήτορα της Σχολής ή του Προέδρου του Τμήματος και, κατά τις δυνατότητες, ενδεχομένως εκπροσώπου των Πρυτανικών Αρχών. Το τελετουργικό αποφοίτησης περιλαμβάνει δημόσια ορκωμοσία/καθομολόγηση με ειδική τήβεννο, συγχρόνως με την απονομή των πτυχίων του α' κύκλου σπουδών του Τμήματος.

Ο τίτλος του Δ.Μ.Σ. είναι δημόσιο έγγραφο. Ο τύπος του ακολουθεί το πρότυπο του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου και υπογράφεται από (α) τον Πρύτανη, (β) τον Πρόεδρο και (γ) τον Γραμματέα του Τμήματος και φέρει τη σφραγίδα του Ιδρύματος.

Οι μεταπτυχιακοί/ές φοιτητές/τριες οφείλουν να έχουν ανταποκριθεί με επιτυχία σε όλες τις ακαδημαϊκές υποχρεώσεις του Προγράμματος, να έχουν εξοφλήσει όλες τις οικονομικές τους υποχρεώσεις, προκειμένου να λάβουν το Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών καθώς και να έχουν εκπληρώσει τυχόν υποχρεώσεις τους προς τη Φοιτητική Μέριμνα και τη Βιβλιοθήκη του Ιδρύματος.

Άρθρο 22

Παράρτημα Διπλώματος

Στο Δ.Μ.Σ., που χορηγείται ύστερα από την επιτυχή ολοκλήρωση προγράμματος σπουδών του δεύτερου κύκλου, επισυνάπτεται υποχρεωτικά το Παράρτημα Διπλώματος (Diploma Supplement), το οποίο αποτελεί ένα επεξηγηματικό έγγραφο, χωρίς να υποκαθιστά τον επίσημο τίτλο σπουδών ή την αναλυτική βαθμολογία που χορηγεί το Ίδρυμα. Το Παράρτημα Διπλώματος επισυνάπτεται στους τίτλους σπουδών και παρέχει πληροφορίες σχετικά με τη φύση, το επίπεδο, το γενικότερο πλαίσιο εκπαίδευσης, το περιεχόμενο και το καθεστώς των σπουδών, οι οποίες ολοκληρώθηκαν με επιτυχία από το άτομο που αναγράφεται ονομαστικά στο πρωτότυπο του τίτλου στον οποίο επισυνάπτεται το παράρτημα.

Στο παράρτημα δεν γίνονται αξιολογικές κρίσεις και δεν υπάρχουν δηλώσεις ισοτιμίας ή αντιστοιχίας ή προτάσεις σχετικά με την αναγνώριση του τίτλου στο εξωτερικό.

Το παράρτημα διπλώματος εκδίδεται αυτομάτως και χωρίς καμία οικονομική επιβάρυνση ή ειδική αίτηση στην ελληνική και στην αγγλική γλώσσα.

Το πρωτότυπο του παραρτήματος πληροί τις προϋποθέσεις γνησιότητας που απαιτούνται για το χορηγούμενο τίτλο σπουδών. Η ημερομηνία έκδοσης του παραρτήματος δεν συμπίπτει υποχρεωτικά με την ημερομηνία χορήγησης του τίτλου σπουδών, αλλά δεν μπορεί ποτέ να είναι προγενέστερη από αυτή.

Άρθρο 23

Διοικητική Υποστήριξη-Υλικοτεχνική υποδομή

23.1 Υλικοτεχνική Υποδομή

Οι ανάγκες λειτουργίας του Π.Μ.Σ. καλύπτονται από την εκάστοτε υπάρχουσα υλικοτεχνική και ηλεκτρονική υποδομή και υπηρεσίες του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών Σχέσεων και του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου.

23.2 Διοικητική Υποστήριξη του Προγράμματος

Τη διοικητική υποστήριξη του Π.Μ.Σ. αναλαμβάνει το Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών Σχέσεων. Η διοικητική και τεχνική υποστήριξη του Π.Μ.Σ. μπορεί να ανατίθεται σε διοικητικό και τεχνικό προσωπικό που υπηρετεί στο Τμήμα, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις. Επικεφαλής της γραμματειακής υποστήριξης θα είναι μόνιμος διοικητικός υπάλληλος του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου.

Άρθρο 24

Αξιολόγηση του Π.Μ.Σ.

Η ετήσια εσωτερική αξιολόγηση του Π.Μ.Σ. γίνεται σε συνεργασία με τη ΜΟ.ΔΙ.Π. του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου. στο πλαίσιο της εσωτερικής αξιολόγησης της ακαδημαϊκής μονάδας στην οποία ανήκει και σύμφωνα με την αντίστοιχη διεργασία του εσωτερικού Συστήματος Διασφάλισης Ποιότητας του Ιδρύματος.

Η εξωτερική αξιολόγηση των Π.Μ.Σ. διενεργείται σε συνεργασία με την ΜΟ.ΔΙ.Π. στο πλαίσιο της πιστοποίησης τους σύμφωνα με την προβλεπόμενη από την ΕΘΑ-ΑΕ διαδικασία.

Σύμφωνα με το άρθρο 87 του ν. 4957/2022, τα Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) κάθε Τμήματος, αξιολογούνται στο πλαίσιο της περιοδικής αξιολόγησης/πιστοποίησης της ακαδημαϊκής μονάδας από την Εθνική Αρχή Ανώτατης Εκπαίδευσης. Στο πλαίσιο αυτό αξιολογείται η συνολική αποτίμηση του έργου που επιτελέστηκε από κάθε Π.Μ.Σ., ο βαθμός εκπλήρωσης των στόχων που είχαν τεθεί κατά την ίδρυσή του, η βιωσιμότητά του, η απορρόφηση των αποφοίτων στην αγορά εργασίας, ο βαθμός συμβολής του στην έρευνα, η εσωτερική αξιολόγησή του από τους μεταπτυχιακούς φοιτητές, η σκοπιμότητα παράτασης της λειτουργίας του, καθώς και λοιπά στοιχεία σχετικά με την ποιότητα του έργου που παράγεται και τη συμβολή του στην εθνική στρατηγική για την ανώτατη εκπαίδευση.

Αν ένα Π.Μ.Σ. κατά το στάδιο της αξιολόγησής του σύμφωνα με την ανωτέρω παράγραφο κριθεί ότι δεν πληροί τις προϋποθέσεις συνέχισης της λειτουργίας του, η λειτουργία του ολοκληρώνεται με την αποφοίτηση

των ήδη εγγεγραμμένων φοιτητών σύμφωνα με την απόφαση ίδρυσης και τον κανονισμό μεταπτυχιακών και διδακτορικών προγραμμάτων σπουδών.

Με ευθύνη του Διευθυντή του Π.Μ.Σ. διοργανώνονται ημερίδες με αντικείμενο τη συζήτηση - μελέτη των μαθημάτων του Π.Μ.Σ. και των περιεχομένων του, ώστε να εκτιμάται μεταξύ άλλων ο βαθμός στον οποίο συνδέεται το πρόγραμμα με την πρόοδο της επιστήμης, την αγορά εργασίας και τις ανάγκες της κοινωνίας γενικότερα.

Κατά τη λήξη της θητείας της Σ.Ε., με ευθύνη του απερχόμενου Διευθυντή, καταρτίζεται αναλυτικός απολογισμός του ερευνητικού και εκπαιδευτικού έργου του Π.Μ.Σ., καθώς και των λοιπών δραστηριοτήτων του, με στόχο την αναβάθμιση των σπουδών, την καλύτερη αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού, τη βελτιστοποίηση των υφιστάμενων υποδομών και την κοινωνικά επωφελή χρήση των διαθέσιμων πόρων του Π.Μ.Σ. Ο απολογισμός κατατίθεται προς έγκριση στη Συνέλευση του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών Σχέσεων στο οποίο ανήκει το Π.Μ.Σ.

Άρθρο 25

Ακαδημαϊκός Σύμβουλος Σπουδών

Για την ποιοτική αναβάθμιση της λειτουργίας του μεταπτυχιακού προγράμματος, έχει θεσπιστεί και λειτουργεί ο θεσμός του Ακαδημαϊκού Συμβούλου, θέτοντας στο επίκεντρο τον φοιτητή και θεωρώντας ότι θα συμβάλει καθοριστικά στην ακαδημαϊκή και μετέπειτα επαγγελματική του πορεία.

Ο Ακαδημαϊκός Σύμβουλος έχει ως στόχο να καθοδηγεί και να υποστηρίζει τους μεταπτυχιακούς φοιτητές στο πρόγραμμα σπουδών τους με σκοπό την αποτελεσματική οργάνωση και επιτυχή ολοκλήρωση τους. Επίσης, έχει ως στόχους την ανάδειξη των σημείων που πιθανόν δυσχεραίνουν τη φοίτηση και τη λήψη ανάλογων πρωτοβουλιών για τον περιορισμό ή την εξάλειψή τους, τη διευκόλυνση της επικοινωνίας μεταξύ φοιτητών και διδασκόντων του Π.Μ.Σ., την αύξηση του ενδιαφέροντος των φοιτητών για ουσιαστικότερη συμμετοχή στις σπουδές τους και στα δρώμενα του Πανεπιστημίου.

Ο ορισμός του Ακαδημαϊκού Συμβούλου πραγματοποιείται στην αρχή κάθε ακαδημαϊκού έτους και η θητεία του ακολουθεί τη διάρκεια της εκάστοτε σειράς του Π.Μ.Σ. προκειμένου να διασφαλίζεται η συνέχεια στην παρακολούθηση των σπουδών των μεταπτυχιακών φοιτητών.

Άρθρο 26

Ιστοσελίδα Π.Μ.Σ.

Το Π.Μ.Σ. παρέχει μέσω της επίσημης ιστοσελίδας του, ολοκληρωμένη πληροφόρηση σε φοιτητές, απόφοιτους, ενδιαφερόμενους φορείς και κοινό, για θέματα που

αφορούν στο πρόγραμμα (έγγραφα και κανονισμούς, δραστηριότητες, απονεμόμενους τίτλους, ανακοινώσεις, κ.λπ.). Κατ' ελάχιστον η ιστοσελίδα του Π.Μ.Σ περιλαμβάνει: το αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών, το ακαδημαϊκό ημερολόγιο, το ωρολόγιο πρόγραμμα μαθημάτων, το διδακτικό προσωπικό, τον κανονισμό σπουδών, τον κανονισμό εκπόνησης εργασιών, τον κανονισμό πρακτικής άσκησης, τον κανονισμό κινητικότητας του Π.Μ.Σ.

Η ιστοσελίδα ενημερώνεται διαρκώς και διατίθεται στην ελληνική και αγγλική γλώσσα.

Άρθρο 27

Συμβουλευτική Επιτροπή

Η Συμβουλευτική Επιτροπή είναι ένα γνωμοδοτικό όργανο που συνεισφέρει με την κατάθεση ιδεών και απόψεων στη διαρκή ανταπόκριση του προγράμματος σπουδών και των μαθησιακών στόχων του Π.Μ.Σ. στις ανάγκες της αγοράς εργασίας για απόφοιτους του πεδίου της Διακυβέρνησης και των Δημόσιων Πολιτικών. Η Συμβουλευτική Επιτροπή, της οποίας η σύνθεση αντανάκλα την ισόρροπη εκπροσώπηση των φύλων, αποτελείται από διακεκριμένους επιστήμονες και εκπροσώπους ενδιαφερόμενων φορέων, όπως δημόσιους, ιδιωτικούς και κοινωφελείς φορείς απασχόλησης αποφοίτων. Τα μέλη της Συμβουλευτικής Επιτροπής έχουν διετή ανανεώσιμη θητεία και εκλέγονται από τη Συνέλευση του Τμήματος κατόπιν εισήγησης της Συντονιστικής Επιτροπής. Η Συμβουλευτική Επιτροπή συνεδριάζει ετησίως σε κοινή συνεδρίαση με τη Συντονιστική Επιτροπή ενόψει της προετοιμασίας του επόμενου ακαδημαϊκού έτους, αλλά και εκτάκτως εάν παραστεί σχετική ανάγκη.

Άρθρο 28

Λοιπές διατάξεις

Όσα θέματα δεν ρυθμίζονται στον παρόντα Κανονισμό και στον Κανονισμό Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου, θα ρυθμίζονται με αποφάσεις των αρμοδίων οργάνων, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

Οι ήδη εγγεγραμμένοι φοιτητές ολοκληρώνουν τις σπουδές τους σύμφωνα με τον παρόντα Κανονισμό.

Οι εγγεγραμμένοι μεταπτυχιακοί φοιτητές οφείλουν να ενημερώνονται μέσω της επίσημης ιστοσελίδας του Π.Μ.Σ για τυχόν τροποποιήσεις του Κανονισμού που μπορεί να τους επηρεάζουν.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ο Πρύτανης

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΚΑΤΣΗΣ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Το Εθνικό Τυπογραφείο αποτελεί δημόσια υπηρεσία υπαγόμενη στην Προεδρία της Κυβέρνησης και έχει την ευθύνη τόσο για τη σύνταξη, διαχείριση, εκτύπωση και κυκλοφορία των Φύλλων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ), όσο και για την κάλυψη των εκτυπωτικών - εκδοτικών αναγκών του δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα (ν. 3469/2006/Α' 131 και π.δ. 29/2018/Α' 58).

1. ΦΥΛΛΟ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ (ΦΕΚ)

- Τα **ΦΕΚ σε ηλεκτρονική μορφή** διατίθενται δωρεάν στο **www.et.gr**, την επίσημη ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου. Όσα ΦΕΚ δεν έχουν ψηφιοποιηθεί και καταχωριστεί στην ανωτέρω ιστοσελίδα, ψηφιοποιούνται και αποστέλλονται επίσης δωρεάν με την υποβολή αίτησης, για την οποία αρκεί η συμπλήρωση των αναγκαίων στοιχείων σε ειδική φόρμα στον ιστότοπο **www.et.gr**.

- Τα **ΦΕΚ σε έντυπη μορφή** διατίθενται σε μεμονωμένα φύλλα είτε απευθείας από το Τμήμα Πωλήσεων και Συνδρομητών, είτε ταχυδρομικά με την αποστολή αιτήματος παραγγελίας μέσω των ΚΕΠ, είτε με ετήσια συνδρομή μέσω του Τμήματος Πωλήσεων και Συνδρομητών. Το κόστος ενός ασπρόμαυρου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,00 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,20 €. Το κόστος ενός έγχρωμου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,50 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,30 €. Το τεύχος Α.Σ.Ε.Π. διατίθεται δωρεάν.

• Τρόποι αποστολής κειμένων προς δημοσίευση:

Α. Τα κείμενα προς δημοσίευση στο ΦΕΚ, από τις υπηρεσίες και τους φορείς του δημοσίου, αποστέλλονται ηλεκτρονικά στη διεύθυνση **webmaster.et@et.gr** με χρήση προηγμένης ψηφιακής υπογραφής και χρονοσήμανσης.

Β. Κατ' εξαίρεση, όσοι πολίτες δεν διαθέτουν προηγμένη ψηφιακή υπογραφή μπορούν είτε να αποστέλλουν ταχυδρομικά, είτε να καταθέτουν με εκπρόσωπό τους κείμενα προς δημοσίευση εκτυπωμένα σε χαρτί στο Τμήμα Παραλαβής και Καταχώρισης Δημοσιευμάτων.

- Πληροφορίες, σχετικά με την αποστολή/κατάθεση εγγράφων προς δημοσίευση, την ημερήσια κυκλοφορία των Φ.Ε.Κ., με την πώληση των τευχών και με τους ισχύοντες τιμοκαταλόγους για όλες τις υπηρεσίες μας, περιλαμβάνονται στον ιστότοπο (**www.et.gr**). Επίσης μέσω του ιστότοπου δίδονται πληροφορίες σχετικά με την πορεία δημοσίευσης των εγγράφων, με βάση τον Κωδικό Αριθμό Δημοσιεύματος (ΚΑΔ). Πρόκειται για τον αριθμό που εκδίδει το Εθνικό Τυπογραφείο για όλα τα κείμενα που πληρούν τις προϋποθέσεις δημοσίευσης.

2. ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ - ΕΚΔΟΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Το Εθνικό Τυπογραφείο ανταποκρινόμενο σε αιτήματα υπηρεσιών και φορέων του δημοσίου αναλαμβάνει να σχεδιάσει και να εκτυπώσει έντυπα, φυλλάδια, βιβλία, αφίσες, μπλοκ, μηχανογραφικά έντυπα, φακέλους για κάθε χρήση, κ.ά.

Επίσης σχεδιάζει ψηφιακές εκδόσεις, λογότυπα και παράγει οπτικοακουστικό υλικό.

Ταχυδρομική Διεύθυνση: Καποδιστρίου 34, τ.κ. 10432, Αθήνα

ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ: 210 5279000 - fax: 210 5279054

ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΚΟΙΝΟΥ

Πωλήσεις - Συνδρομές: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279178 - 180)

Πληροφορίες: (Ισόγειο, Γρ. 3 και τηλεφ. κέντρο 210 5279000)

Παραλαβή Δημ. Ύλης: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279167, 210 5279139)

Ωράριο για το κοινό: Δευτέρα ως Παρασκευή: 8:00 - 13:30

Ιστότοπος: **www.et.gr**

Πληροφορίες σχετικά με την λειτουργία του ιστότοπου: **helpdesk.et@et.gr**

Αποστολή ψηφιακά υπογεγραμμένων εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ: **webmaster.et@et.gr**

Πληροφορίες για γενικό πρωτόκολλο και αλληλογραφία: **grammateia@et.gr**

Πείτε μας τη γνώμη σας,

για να βελτιώσουμε τις υπηρεσίες μας, συμπληρώνοντας την ειδική φόρμα στον ιστότοπό μας.

